

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

**Hodnocení systému bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve vybraném
podniku**

Lenka Vojáčková

Bakalářská práce

2015

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lenka Vojáčková**
Osobní číslo: **E12260**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku: Management malých a středních podniků**
Název tématu: **Hodnocení systému bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) ve vybraném podniku**
Zadávací katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je zhodnotit systém bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve vybraném podniku.

Osnova:

- Systém řízení BOZP
- Principy systému řízení BOZP
- Posouzení jednotlivých složek
- Hodnocení významnosti rizik z hlediska BOZP
- Posuzování a hodnocení systému BOZP
- Doporučení pro zlepšení stavu

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

Čermák, J. **Bezpečnost práce: aktualizované okruhy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.** Praha: Eurounion, 2008. 710 s. ISBN 978-80-7317-071-4.

Janáková, A. **Abeceda bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.** Vyd. 5. Olomouc ANAG, 2011. 503 s. ISBN 978-80-7263-685-3.

Neugebauer, T. **Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v kostce, neboli, O čem je současná BOZP.** 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. 258 s.

Bezpečnost práce v praxi (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-556-4.

Šalamon, P. **Národní příručka - Systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.** MPSV a ČÚBP Praha, 2003. 36 s. ISBN 80-86552-61-6.

Šenk, Z. **Bezpečnost a ochrana zdraví při práci prakticky a přehledně podle normy ČSN OHSAS 18001:2008.** Vyd. 1. Olomouc ANAG, 2009. 279 s. ISBN 978-80-7263-551-1.

Vedoucí bakalářské práce:

PaedDr. Alexandr Šenec

Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **29. září 2014**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2015**

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 29. září 2014

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 30. 4. 2015

Lenka Vojáčková

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce PaedDr. Alexandru Šencovi za jeho vstřícnost při konzultacích, odbornou pomoc a cenné rady, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala společnosti OEZ s.r.o. za spolupráci při získání údajů pro praktickou část mé práce.

ANOTACE

Tato práce se zaměřuje na problematiku bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci. V první části jsou popsány základní pojmy a jednotlivé složky systému bezpečnosti práce. V praktické části bakalářské práce je zhodnocen systém bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve společnosti s ručením omezeným OEZ.

KLÍČOVÁ SLOVA

BOZP, riziko, bezpečnost, prevence

TITLE

Evaluation of safety a health at work in the selected company

ANNOTATION

This work focuses on issues of occupational safety and health at work . The first section describes the basic concepts and individual components of the safety system . In the practical part of the thesis is to evaluate the system of safety and health at work in a limited liability company OEZ .

KEYWORDS

Occupational safety and health, risk, safety, prevention

OBSAH

ÚVOD	11
1 ZÁKLADNÍ POJMY UŽÍVANÉ V OBLASTI BOZP	12
2 BEZPEČNOST PRÁCE.....	14
2.1 POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELE	15
2.2 PRÁVA A POVINNOSTI ZAMĚSTNANCE	16
2.2.1 <i>Práva zaměstnance</i>	16
2.2.2 <i>Povinnosti zaměstnance</i>	16
2.3 PRACOVNÍ PODMÍNKY A PRACOVNÍ PROSTŘEDÍ	17
2.4 OSOBNÍ OCHRANNÉ PRACOVNÍ PROSTŘEDKY, MYCÍ A DEZINFEKČNÍ PROSTŘEDKY, OCHRANNÉ NÁPOJE ...	19
2.4.1 <i>Osobní ochranné pracovní prostředky</i>	19
2.4.2 <i>Mycí, čistící a dezinfekční prostředky</i>	21
2.4.3 <i>Ochranné nápoje</i>	21
2.5 BEZPEČNOSTNÍ ZNAČENÍ.....	22
3 PRACOVNÍ ÚRAZY	23
3.1 POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELE PŘI PRACOVNÍM ÚRAZU	23
3.2 POVINNOSTI ZAMĚSTNANCE PŘI PRACOVNÍM ÚRAZU	24
3.3 SLEDOVÁNÍ VÝVOJE ÚRAZOVOSTI	24
3.4 NÁHRADY ŠKOD VZNIKLYCH V DŮSLEDKU PRACOVNÍHO ÚRAZU.....	24
4 IDENTIFIKACE NEBEZPEČÍ A HODNOCENÍ RIZIK.....	26
4.1 VYHLEDÁVÁNÍ RIZIK	26
4.2 METODY PRO STANOVENÍ RIZIK.....	27
4.3 KATEGORIZACE PRÁCE	29
4.4 RIZIKA	30
4.5 HODNOCENÍ RIZIK	30
4.6 ODSTRANĚNÍ / OMEZENÍ RIZIK, PREVENCE	32
4.6.1 <i>Školení</i>	33
5 BOZP VE SPOLEČNOSTI OEZ S.R.O.	34
5.1 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI.....	34
5.1.1 <i>Majetková struktura společnosti</i>	35

5.1.2	<i>Organizační struktura firmy</i>	35
5.1.3	<i>Hospodářské výsledky</i>	37
5.2	SYSTÉM BOZP V OEZ S.R.O.	38
5.2.1	<i>Politika BOZP</i>	38
5.2.2	<i>Cíle BOZP pro rok 2015</i>	39
5.2.3	<i>Analýza rizik, identifikace rizika</i>	40
5.2.4	<i>Osobní ochranné pracovní prostředky</i>	44
5.2.5	<i>Mycí a čisticí prostředky, ochranné nápoje</i>	46
5.2.6	<i>Pracovní úrazy</i>	46
5.2.7	<i>Lékařské prohlídky, školení, prevence</i>	51
6	ZHODNOCENÍ SYSTÉMU ŘÍZENÍ BOZP V OEZ S.R.O.	53
6.1	DOPORUČENÍ PRO ZLEPŠENÍ STAVU	55
	ZÁVĚR	56
	POUŽITÁ LITERATURA	57
	SEZNAM PŘÍLOH	58

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Doporučená množství mycích a čisticích prostředků na měsíc	21
Tabulka 2: Závažnost poranění.....	30
Tabulka 3: Pravděpodobnost poranění.....	31
Tabulka 4: Vývoj ekonomických výsledků v letech 2009 - 2013	37
Tabulka 5: Pravděpodobnost rizika	40
Tabulka 6: Závažnost rizika	41
Tabulka 7: Frekvence rizika	41
Tabulka 8: Obecná analýza rizika.....	42
Tabulka 9: Vývoj pracovních úrazů v letech 2003 – 2014	48
Tabulka 10: Procento pracovních úrazů na 100 zaměstnanců	49
Tabulka 11: Průměrná pracovní neschopnost na pracovní úraz	50

SEZNAM ILUSTRACÍ

Obrázek 1: Správná poloha těla při práci s počítačem	18
Obrázek 2: Osobní ochranné pracovní prostředky.....	20
Obrázek 3: Příklady jednotlivých typů bezpečnostních značek	22
Obrázek 4: Vzorová tabulka pro identifikaci rizik.....	27
Obrázek 5: Křivka akceptovatelnosti rizika	32
Obrázek 6: Letecký snímek společnosti O EZ s.r.o.	34
Obrázek 7: Majetková struktura	35
Obrázek 8: Vývoj počtu zaměstnanců v letech 2005 - 2014	36
Obrázek 9: Organizační schéma společnosti	36
Obrázek 10: Vývoj tržeb v letech 1994 - 2013.....	37
Obrázek 11: Vývoj úrazovosti v letech 2003 – 2014.....	48
Obrázek 12: Počet úrazů na 100 zaměstnanců (v %)	49
Obrázek 13: Průměrná pracovní neschopnost na pracovní úraz v letech 2003 – 2014.....	50

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ACB	Výroba velkých jističů
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
BT	Bezpečnostní technik
ČR	Česká republika
HV	Hospodářský výsledek
MCCB	Výroba kompaktních jističů
NV	Nařízení vlády
OEZ	Orlické elektrotechnické závody
OOPP	Osobní ochranné pracovní prostředky
OR	Obchodní rejstřík
PN	Pracovní neschopnost
PÚ	Pracovní úraz
Sb.	Sbírka zákonů

ÚVOD

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci je neodmyslitelnou součástí každého fungujícího podniku nehledě na zaměření či velikost podniku. Na rozdíl od dřívějšího pojetí není chápána jen jako protiúrazová prevence, ale jejím hlavním cílem je omezovat rizika ohrožující život a zdraví zaměstnanců při výkonu jejich zaměstnání. V dnešní době, kdy podniky zažívají neustálý technologický pokrok, je zapotřebí této oblasti věnovat o to větší úsilí a neustále inovovat bezpečnostní prvky, a tím předejít možným rizikům.

Osnovu pro svou práci autorka zvolila:

- Systém řízení BOZP
- Principy systému řízení BOZP
- Posouzení jednotlivých složek
- Hodnocení významnosti rizik z hlediska BOZP
- Posuzování a hodnocení systému BOZP
- Doporučení pro zlepšení stavu

Práce je rozdělena do dvou částí, a to na část teoretickou a praktickou. V teoretické části jsou popsány základní pojmy systému BOZP, práva a povinnosti, jak zaměstnavatelů, tak i zaměstnanců a jsou zde charakterizovány jednotlivé složky BOZP. V této části autorka čerpala zejména z legislativy, která se zabývá touto problematikou a také z odborné literatury. V druhé části bakalářské práce, tedy praktické, autorka zhodnotila systém bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve společnosti OEZ, s.r.o. K analýze posouzení systému BOZP autorce posloužily dokumenty a údaje poskytnuté společností.

Cílem práce je zhodnotit systém bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve vybraném podniku.

1 ZÁKLADNÍ POJMY UŽÍVANÉ V OBLASTI BOZP

Základní pojmy užívané v oblasti BOZP lze definovat takto [4]:

- Bezpečnost – „stav, při němž je riziko ohrožení (osob) nebo vzniku škody vyloučeno nebo sníženo na přijatelnou úroveň“ [4, str. 8],
- ergonomie – disciplína, jejímž cílem je přizpůsobení pracovních podmínek výkonnostním možnostem člověka,
- hodnocení rizik – komplexní proces určení velikosti rizika na základě analýzy možných následků předpokládané mimořádné události a pravděpodobnosti jejího vzniku; součástí hodnocení rizika je rozhodnutí, zda riziko je či není akceptovatelné,
- identifikace rizik – „proces zjišťování zdrojů nebezpečí, jejich velikosti, charakteru a umístění“ [4, str. 9],
- nebezpečí – zdroj s potenciálem pro vznik škody, což může být úraz, onemocnění osob, škoda na majetku, dále poškození životního prostředí nebo jejich kombinace,
- odborná způsobilost – kvalifikace; prokazatelná schopnost vykonávat určitou činnost, získaná na základě vzdělání, znalostí a zkušeností, popřípadě schopností a praxe,
- ohrožení – stav, kdy je objekt (subjekt) vystaven působení nebezpečí,
- pracovní podmínky, prostředí – soubor podmínek, za kterých se výkon práce na určitém pracovišti provádí, zahrnující fyzikální, chemické, biologické, sociální a psychologické faktory, které ovlivňují bezpečnost zaměstnance při práci,
- pracovní úraz – nechtěná, náhlá škodlivá událost příčinně související s činností organizace, která má za následek poškození zdraví pracovníka organizace do té míry, že způsobí přechodnou (trvalou), zčásti (zcela) neschopnost plnit svou funkci,
- přezkoumání systému řízení BOZP – pravidelné a systematické hodnocení přiměřenosti, efektivnosti a především účinnosti systému řízení BOZP,
- přijatelné riziko – riziko snižené na takovou úroveň, která může být organizací tolerována,
- riziko – pravděpodobnost, že nastane určitá nebezpečná událost; kombinace pravděpodobnosti, že se „něco“ stane a následku s jakým se „něco“ stane,
- řízení rizik – přijetí odpovídajících opatření k odstranění nebo snížení velikosti rizika na přijatelnou míru,

- skoronehoda – *„neplánovaná událost vyvolaná činností člověka nebo přírodními vlivy, která může vést k ohrožení zdraví, života, životního prostředí nebo majetku“*

[4, str. 11],

- systém řízení BOZP – část celkového systému řízení organizace zahrnující organizační strukturu, plánovací činnosti, odpovědnosti a postupy při vývoji, uplatňování a udržování politiky BOZP; přispívá k řízení rizik spojenými s činností organizace.

2 BEZPEČNOST PRÁCE

Oblast BOZP je široký mezivědní obor, jehož cílem je vytvářet systémy pravidel, které chrání zaměstnance před negativními důsledky života v pracovním procesu. BOZP usiluje o omezení všech aspektů souvisejících s prací a to včetně stresu, šikany, nebo nerovného zacházení na pracovišti. Prioritami v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci jsou prevence, kdy podnik tvoří a podporuje preventivní opatření; zajištění stability práva týkající se oblasti BOZP. Velmi důležitá je také podpora vzdělávání a znalosti související s BOZP včetně osvěty a propagace. Tvorba bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí a s tím související podpora bezpečného a zdraví neohrožujícího chování vede k omezení počtu pracovních úrazů a nemocí spojených s výkonem práce. V zájmu zaměstnavatele je, aby lidské zdroje splňovaly optimální výkonnostní požadavky po celou dobu pracovního procesu. *„Zaměstnavatel však není jediným, kdo má mít zájem na zajištění BOZP. Dalším v řadě je zaměstnanec. V jeho zájmu je chránit své zdraví jako součást svého potenciálu uplatnění na trhu práce.“* [3, str. 17]

Dodržování těchto priorit je upravené v zákonech, vládních nařízeních i vyhláškách. Porušení právních norem se trestá. Dohled nad fungováním této podnikové činnosti vykonávají státní odborné dozory, kterými jsou Inspekce práce, krajské hygienické stanice, Státní energetická inspekce a další instituce, které jsou závislé na oboru podnikání, např.: Česká obchodní inspekce, úřad práce, Policie ČR nebo Báňský úřad. Právo účastnit se otázek týkajících se BOZP má také odborová organizace.

Legislativa

Základní právní rámec této problematiky tvoří Zákoník práce (zákon č. 262/2006 Sb.) a Zákon č. 309/2006 Sb. upravující další požadavky na BOZP v pracovněprávních vztazích nebo poskytování služeb mimo tyto vztahy. Dále je Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., norma ČSN OHSAS 18001:2006 nebo rámcová směrnice EU č. 89. Zajištění požadavků BOZP je také vymezena v Listině základních práv a svobod. Jelikož zaměstnavatel i zaměstnanci jsou povinni dodržovat a řídit se těmito právními aspekty, je nutné se v těchto právních vymezeních orientovat.

2.1 Povinnosti zaměstnavatele

Zaměstnavatel je povinen [7]:

- Zajistit bezpečnost a ochranu zdraví při práci všech zaměstnanců s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života,
- vytvářet bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky a přijímat opatření k předcházení rizikům,
- soustavně vyhledávat nebezpečné činitele a procesy pracovního prostředí a podmínek, zjišťovat jejich příčiny a zdroje,
- kontrolovat úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejména stav výrobních a pracovních prostředků,
- přijímat opatření pro případ zdolávání mimořádných událostí, např.: havárie, požáry nebo jiná nebezpečí,
- „nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce, jejichž náročnost by neodpovídala jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti“ [7, str. 34],
- informovat své zaměstnance o tom, do jaké kategorie byla jím vykonávaná práce zařazena,
- zajistit podřízeným poskytnutí první pomoci,
- zajistit školení o právních a ostatních předpisech, a to při nástupu do zaměstnání, při změně pracovního zařazení nebo při zavedení nové technologie; vést o těchto školeních záznamy,
- sdělit zaměstnancům, které zdravotnické zařízení jim poskytne závodní preventivní péči a jakým druhům očkování a vyšetření jsou povinni se podrobit; umožnit zaměstnancům podrobit se těmto vyšetřením a uhradit jim za to případnou ztrátu na výdělku,
- zajistit dodržování zákazu kouření na pracovištích stanoveného dle zvláštních právních předpisů.

2.2 Práva a povinnosti zaměstnance

Práva a povinnosti zaměstnance opět vychází ze Zákoníku práce.

2.2.1 Práva zaměstnance

Zaměstnanec má právo na [7]:

- Zajištění BOZP, na informace o rizicích vykonávané práce a na informace o opatřeních na ochranu před jejich působením,
- odmítnutí výkonu práce, o níž je přesvědčen, že bezprostředně a závažně ohrožuje zdraví a život jeho, popřípadě jiných fyzických osob,
- podílení se na vytváření bezpečného pracovního prostředí a na účasti řešení otázek týkajících se BOZP.

2.2.2 Povinnosti zaměstnance

Zaměstnanec je povinen [7]:

- Stejně jako právo má i povinnost podílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí, dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost, zdraví a bezpečnost fyzických osob, kterých se dotýká jeho jednání,
- účastnit se školení zajišťovaných zaměstnavatelem, podrobit se preventivním prohlídkám,
- dodržovat při práci stanovené pracovní postupy, používat stanovené pracovní prostředky, osobní ochranné pomůcky a svévolně je nevyřazovat z provozu,
- nepožívat alkoholické nápoje ani jiné návykové látky na pracovišti, nevstupovat pod vlivem těchto látek do areálu zaměstnavatele a podrobit se na pokyn odpovědné osoby zjištění, zda není pod vlivem,
- bezodkladně oznamovat svému nadřízenému svůj pracovní úraz, pokud mu to zdravotní stav dovolí, popřípadě úraz jiné fyzické osoby, které byl svědkem.

2.3 Pracovní podmínky a pracovní prostředí

K zajištění bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního výkonu bezesporu přispívá vhodné pracovní prostředí. Je to také jedna z povinností zaměstnavatele, aby pracoviště odpovídaly všem předpisům z hlediska bezpečnosti, hygieny a ochrany zdraví. „*Stav pracovního prostředí je určován zejména stavebním, objemovým a dispozičním řešením objektů a pracovišť, bezpečnostní úrovní technologií a pracovních postupů, strojů a zařízení, akustickými, světelnými a mikroklimatickými podmínkami a rovněž organizací práce.*“

[2, str. 256]. V této kapitole autorka popíše jednotlivé podmínky na pracovní prostředí.

Prostorové řešení pracoviště: Hygienické předpisy stanovují 2 m² a 15 m³ na člověka volného prostoru pro pracoviště bez zátěží škodlivin. Optimální je, pokud zaměstnanec střídá při práci polohy, tzn. neustále nesedí nebo nestojí. Více se o pracovních polohách autorka zmíní v souvislosti s ergonomií práce. [2]

Teplota a vlhkost vzduchu: Hodnoty se stanoví dle druhu vykonávané práce. Důležité je stanovení tepelné rovnováhy, kdy se teplota udržuje na neměnné výši. Při této teplotě člověk pracuje s nejmenší únavou a nejnižší úrazovostí. Tepelná pohoda závisí na věku a pohlaví zaměstnance. Doporučené hodnoty jsou pro kancelářské práce 20 – 22 °C, lehkou fyzickou práci 18 – 20°C a těžkou fyzickou práci 14 – 16 °C. Relativní vlhkost vzduchu by se měla pohybovat v rozmezí od 50 do 70 %.

Osvětlení: K osvětlení pracoviště lze využít denní, umělé nebo sdružené osvětlení, z nichž nejpříznivější je denní světlo. U umělého osvětlení je důležité rozmístění, aby nedocházelo k oslňování a tvrdým stínům. Doporučený rozsah je 200 – 1000 luxů. Osvětlovací soustavy musí být pravidelně čištěny a musí být umožněno manipulovat s nimi. [2]

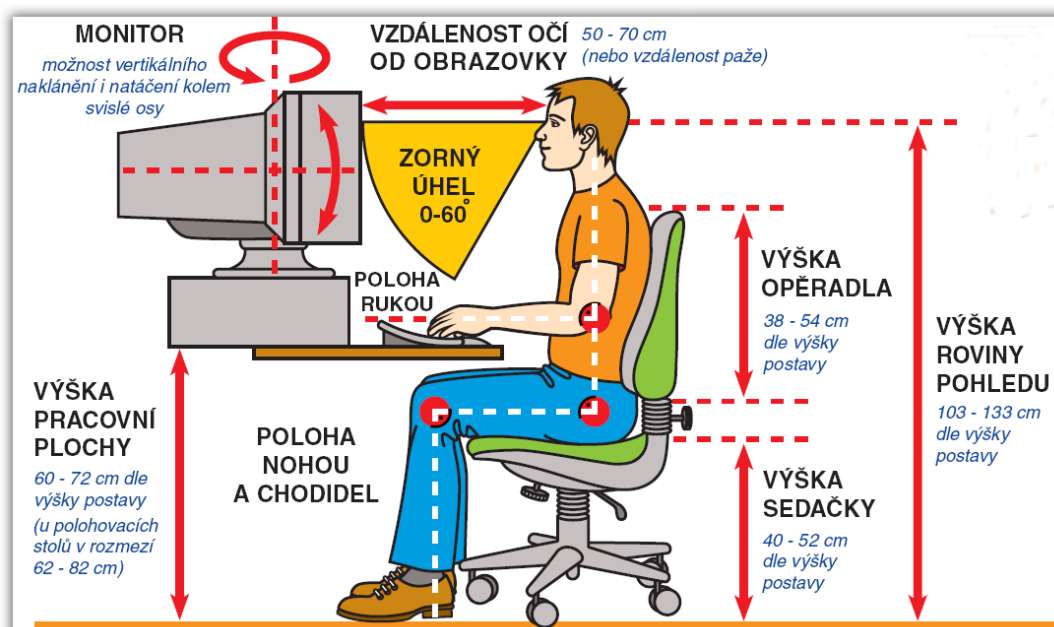
Větrání: Na pracovišti musí být zajištěna výměna vzduchu přirozeným nebo nuceným způsobem, aby zaměstnanci nebyli vystaveni škodlivinám z ovzduší, které produkuje pracovní proces (prach, aerosoly). [3]

Hluk a vibrace: Hlukem je myšlen každý zvuk, který má na zaměstnance rušivý nebo škodlivý účinek. Zvyšuje pracovní zátěž a má negativní vliv na výkonnost. Hluk působí skrytě, soustavně a jeho účinky se kumulují. Odstranění těchto potíží lze pomocí protihlukových zástěn nebo sluchátkových chráničů. Pro vibrace jsou stanoveny přípustné limity, a to přenášené na ruce, intenzivním kmitáním v horní části páteře a hlavy.

Ergonomie: Ergonomie je nauka o vztazích mezi člověkem, pracovním prostředím a pracovními prostředky. Usiluje o dosažení největší efektivity práce nejvhodnějším uspořádáním pracovního prostředí. Cílem ergonomie je minimalizace únavy pracovníka a

maximalizace jeho výkonnosti. Pracovní polohy můžeme dělit na fyziologické (práce ve stoje, vsedě) a nefyziologické (práce ve dřepu, kleku, v lehu, předklonu a všechny ostatní, kdy rotace trupu přesáhne 60 °C). Práce ve stoje by se měla omezovat na situace, kdy je třeba vynaložit zvýšenou sílu nebo potřeba pracovat s rozměrnými předměty. Při této poloze je třeba dbát na správný vzpřímený postoj a dynamické pohyby (přešlapování z nohy na nohu). Důležitá je také úprava pracovní plochy, např. výška manipulační roviny (muži 102 – 118 cm, ženy 93 – 108 cm), sklon pracovní plochy nebo dosahové vzdálenosti. Pracovní poloha vsedě představuje menší výdej energie a tím pracovník může lépe udržet stabilitu a koordinovat pohyby. Zde také platí pravidla pro úpravu pracovní plochy, navíc také pro úpravu sedadla. Sedadlo musí být při sezení stabilní, musí umožňovat seřízení výšky sedáku a sklon zádové opěrky. Základní výška sedáku nad podlahou je 40 cm. [2]

Práce s počítačem: Zde je požadováno, aby se na obrazovce nevyskytovalo žádné kmitání a střídání jasů. Monitor musí umožňovat posunutí, natočení či naklonění dle potřeb zaměstnance. Vzdálenost obrazovky od očí nesmí být menší než 40 cm a klávesnice při trvalé práci musí být oddělena od obrazovky. Myš by měla být umístěna na podložce s gelovou vyvýšenou částí pro zápěstí. Po každých dvou hodinách souvislé práce je nutné dodržovat přestávky pro odpočinek a procvičení. Trvalá práce na počítači by neměla přesáhnout 5 hodin za pracovní dobu. Je zde také nutné dbát na správné sezení.[3]

Obrázek 1: Správná poloha těla při práci s počítačem

Zdroj: Pod ruce.cz .[online]. 2015 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z WWW:<
<http://www.podruce.cz/poradna/spravne-sezeni-u-pocitace/>>

Únikové cesty: Únikové cesty a východy jsou nedílnou součástí podmínek pro bezpečné pracovní prostředí. Musí zůstat trvale volné, bez překážek a vést co nejvhodnější cestou k východu na bezpečné místo. Dále musí být trvale označeny pro únik a během pracovní doby budovy dostatečně osvětleny a vybaveny nouzovým osvětlením. [5]

Hygienické požadavky: „Všechny objekty určené pro pracovní činnosti musí být zásobeny pitnou vodou. Množství vody musí být dostačující pro krytí potřeby pití zaměstnanců a zajištění první pomoci. Pro osobní hygienu zaměstnanců musí být zajištěná tekoucí teplá voda.“ [3, str. 114] Nesmíme zapomenout ani na sanitární zařízení, kterými jsou šatny, umývárny a záchody. Tyto prostory musí být oddělené podle pohlaví, výjimku tvoří podniky nepřesahující 5 zaměstnanců, kde lze použít časové oddělení. Záchody musí být zajištěny pro všechny zaměstnance a vzdálenost nesmí přesáhnout 120 m od pracoviště. [3]

2.4 Osobní ochranné pracovní prostředky, mycí a dezinfekční prostředky, ochranné nápoje

2.4.1 Osobní ochranné pracovní prostředky

V případě, že zaměstnavatel není schopen odstranit rizika nebo je snížit na přijatelnou míru musí zaměstnancům poskytnout osobní ochranné pracovní prostředky (dále OOPP).

„Osobní ochranné pracovní prostředky jsou ochranné prostředky, které musí chránit zaměstnance před riziky, nesmí ohrožovat jejich zdraví, nesmí bránit při výkonu práce a musí splňovat požadavky stanovené nařízením vlády č. 21/2003 Sb.“ [3, str. 171]

Za OOPP nepovažujeme běžné pracovní oděvy a obuv, výstroj a vybavení záchranných sborů, speciální ochranné prostředky používané v armádě, sportovní výstroj, prostředky určené pro sebeobranu.

OOPP se přidělují na základě interního předpisu, který obsahuje seznam poskytovaných OOPP včetně dob jejich životnosti, způsob nákupu těchto prostředků, způsob skladování a vydávání, návod o použití a způsob likvidace. Je vhodné, aby tento předpis obsahoval i potvrzení poučení o zacházení s OOPP. V rámci této problematiky má zaměstnavatel řadu povinností, např. poskytovat tyto prostředky bezplatně a nenahrazovat je finančním plněním, udržovat je v použitelném stavu a kontrolovat jejich používání a zajistit, aby splňovaly potřebné požadavky, kterými jsou: účinnost po celou dobu používání, odpovídat konkrétním podmínkám na pracovišti, přizpůsobení se individuálním předpokladům jednotlivců, respektování ergonomie a zdravotního stavu podřízených. [7]

Rozlišujeme tyto druhy OOPP [2]:

- Ochrana hlavy (přilby, čepice, sítky na vlasy),
- ochrana sluchu (zátkové chrániče, protihlukové přilby, mušlové chrániče),
- ochrana očí a obličeje (ochranné brýle, obličejové štíty, masky),
- ochrana dýchacích orgánů (filtry, izolační přístroje s přívodem vzduchu),
- ochrana rukou a paží (rukavice, ochranné rukávy a nátepníky, dlaňovice),
- ochrana nohou (polobotky, boty s ochrannou špičkou, chrániče kolen, kamaše),
- ochrana trupu a břicha (vesty, zástěry, břišní pásy),
- ochrana celého těla (oděvy odolné proti žáru, ohni, infračerveným zářením nebo prachu).

Obrázek 2: Osobní ochranné pracovní prostředky

*Zdroj: top TEAM.[online]. 2015 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z WWW:<
<http://www.topteam.sk/index.php?ids=49>>*

2.4.2 Mycí, čistící a dezinfekční prostředky

Podobně jako OOPP jsou i mycí, čistící a dezinfekční prostředky poskytovány bezplatně a to dle interního předpisu. Prakticky jsou poskytovány všem zaměstnancům podniku. Mezi tyto prostředky řadíme zejména toaletní a dezinfekční mýdla, papírové nebo textilní ručníky, toaletní papír a také rovněž ochranné masti. Doporučené množství těchto prostředků na jeden měsíc udává následující tabulka.

Tabulka 1: Doporučená množství mycích a čistících prostředků na měsíc

Druhy prací	Mycí prostředek (g)	Čistící pasta (g)
Práce velmi nečistá	200	900
Práce nečistá	100	600
Práce méně čistá	100	300
Práce čistá	100	•
Ručník – minimálně 2 kusy na rok pro všechny druhy prací		

Zdroj: Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v kostce, T. Neugebauer

Pozn.: Zde definuji některé příklady, které můžeme zařadit do jednotlivých skupin prací.

Práce velmi nečistá – asfaltér, galvanizér, lakýrnici nebo údržbáři strojních zařízení

Práce nečistá – seřizovači, řidiči nákladních vozidel nebo pokrývači

Práce méně čistá – jeřábníci, skladníci, servisní technici nebo mistři

Práce čistá – administrativní pracovníci, učitelé nebo pracovníci ve vědě a výzkumu. [2]

2.4.3 Ochranné nápoje

Stejně jako OOPP a mycí prostředky, tak i ochranné nápoje je zaměstnavatel povinen poskytovat bezplatně a nelze je nahrazovat finančním plněním. Ochranné nápoje se poskytují k ochraně zdraví před účinky zátěže teplem nebo chladem. Před zátěží teplem je nezbytné doložené měření, že při práci dochází ke ztrátě tekutin větší než 1,25 litru za osmihodinovou směnu. Zde je vhodné podávání pitné vody. Před zátěží chladem se nápoje poskytují

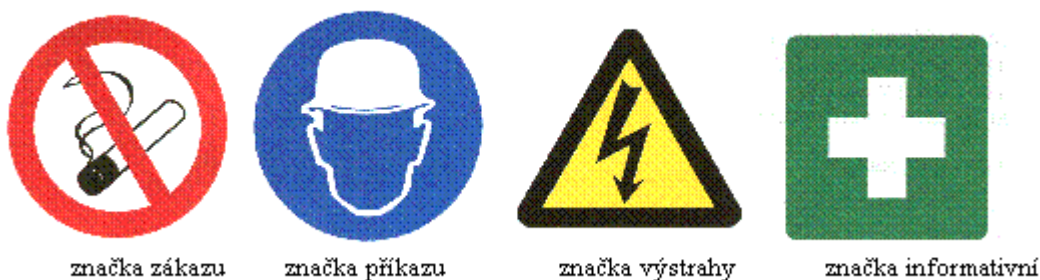
zaměstnancům, kteří pracují na pracovištích, kde je průměrná teplota nižší než 4 °C. Doporučuje se podávání různých druhů teplých čajů. Všeobecně se nedoporučuje podávat kávu, kakao, kolové nápoje, silné černé čaje a slazené limonády. [3]

2.5 Bezpečnostní značení

Bezpečnostní značky poskytují informace o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Jsou tvořeny geometrickým tvarem, kombinací barev a piktogramy. Toto značení musí být umístěné v prostředí, kde může dojít k ohrožení zdraví či života a musí být zhotoveny z odolného materiálu. Rozlišujeme čtyři základní typy značek, a to:

- Značky zákazu – zakazující chování, které může způsobit určité ohrožení,
- značky výstrahy – varující před rizikem a nebezpečím,
- značky příkazu – předepisující specifické chování,
- informační značky – označující únikové cesty a místa první pomoci. [2]

Příklady použití :

Obrázek 3: Příklady jednotlivých typů bezpečnostních značek

Zdroj: Polír.[online]. 2015 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z WWW:< <http://www.polir.cz/info/bezpecnostni-znacky/definice-pojmy/>>

3 PRACOVNÍ ÚRAZY

Touto problematikou je velice důležité se zabývat, protože ani nejlepší způsob zajištění BOZP nemůže vyloučit vznik pracovního úrazu. Za pracovní úraz se považuje poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, ke kterému došlo nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením vlivů při nebo pro plnění pracovních úkolů. *„Přímou souvislostí s plněním pracovních úkolů se rozumí úkony potřebné k výkonu práce, úkony během výkonu práce obvyklé, úkony nutné před začátkem výkonu práce nebo po jejím skončení a úkony obvyklé v době přestávky na jídlo a oddech konané v objektu zaměstnavatele.“* [3, str. 170]. Naopak proti tomu za pracovní úraz není považován ten, který se zaměstnanci stal při cestě do zaměstnání a zpět, nebo cestou na zdravotnické zařízení není-li v objektu zaměstnavatele.

3.1 Povinnosti zaměstnavatele při pracovním úrazu

Po ohlášení pracovní úrazu je nezbytné poskytnutí první pomoci nebo přivolání lékaře. Zaměstnavatel je dále povinen objasnit vznik a příčiny pracovního úrazu za účasti zaměstnance, svědků, odpovědné osoby za oblast BOZP a případně člena odborové organizace. V rámci vyšetřování se zjišťuje, proč k úrazu došlo, co bylo jeho zdrojem, přítomnost návykových látek a zda a jaké předpisy byly porušeny. Dokud nejsou okolnosti vzniku pracovního úrazu vyšetřeny zaměstnavatel nemění stav na místě úrazu. Postiženého zaměstnance je zapotřebí seznámit s výsledky tohoto objasnění. V neposlední řadě je zapotřebí přijímat opatření proti opakování pracovních úrazů. [7]

Další důležitou povinností zaměstnavatele je vést evidenci o úrazech. Veškeré úrazy, i když jimi nebyla způsobena pracovní neschopnost nebo pracovní neschopnost nepřesahující 3 kalendářní dny se zapisují do knihy úrazů. Kniha může mít různou podobu – kniha, sešit, informační systém, apod. Záznamy jednotlivých úrazů odpovědný vedoucí zapisuje nejdéle do pěti pracovních dnů po oznámení úrazu. Tento záznam se sepisuje jako doklad o šetření, nikoliv jako výpověď poškozeného, v potřebném počtu výtisků. Výtisky musí být vyhotoveny pro oblastní inspektorát práce, zdravotní pojišťovnu, postiženého zaměstnance, přímého nadřízeného postiženého (vedoucího pracoviště), pojišťovnu zaměstnance, Českou správu sociálního zabezpečení a pro založení do centrální evidence. [3]

Za nedodržení těchto povinností hrozí firmě pokuty, které jsou ustanoveny v nařízení vlády č. 201/2010 Sb..

3.2 Povinnosti zaměstnance při pracovním úrazu

Zaměstnanec je v první řadě povinen chránit své zdraví a bezpečnost, ale pokud dojde k pracovnímu úrazu je ze zákoníku práce povinen, pokud mu to zdravotní stav dovolí, bezodkladně oznámit svůj pracovní úraz svému nadřízenému. To samé platí, pokud je zaměstnanec svědkem úrazu jiné osoby.

3.3 Sledování vývoje úrazovosti

K sledování vývoje úrazovosti v podniku slouží statistické ukazatele, které zpětně ukazují, jak účinná byla naše opatření. Většinou se porovnávají za jednotlivé kalendářní roky ve výročních zprávách. Výsledky se prezentují nejen vedení firmy, ale také odborům. Vykazujeme např. [3]:

- Počet pracovních úrazů na 100 zaměstnanců = $\frac{\text{počet pracovních úrazů} \times 100}{\text{průměrný počet zaměstnanců za období}}$, (1)

- průměrné procento pracovní neschopnosti = $\frac{\text{počet kalen.dnů pracovní neschopnosti} \times 100}{\text{počet nemoc.pojištěných zaměstnanců} \times 365}$, (2)

- průměrná doba trvání pracovních neschopnosti = $\frac{\text{kalendářní dny pracovní neschopnosti}}{\text{počet případů pracovní neschopnosti}}$, (3)

- celkový počet dnů absence pro pracovní úrazy,
- počet pracovních úrazů, za které byly vyplaceny náhrady škod,
- výše vyplacených náhrad škod.

3.4 Náhrady škod vzniklých v důsledku pracovního úrazu

Zaměstnavatel je povinen nahradit škodu, i v případě, že dodržel povinnosti vyplývající z právních předpisů k zajištění BOZP, pokud se odpovědnosti nezprostití. Odpovědnosti se lze zprostit zcela nebo zčásti. Úplné zproštění odpovědnosti lze v případě, pokud zaměstnanec porušil předpisy zajišťující BOZP a byl-li s nimi seznámen a dále v případě, pokud zavinil škodu v důsledku zneužití návykových látek. Zaměstnavatel se zprostití odpovědnosti zčásti, prokáže-li se, že škoda vznikla lehkomyšlným jednáním zaměstnance (podcenil nebezpečí hrozícího známého rizika). V tomto případě se určí část škody, kterou ponese zaměstnanec.

„Zaměstnavatel se nemůže zprostit odpovědnosti, utrpěl-li zaměstnanec pracovní úraz při odvracení škody hrozící tomuto zaměstnavateli nebo nebezpečí přímo hrozícího životu nebo zdraví, pokud zaměstnanec tento stav sám úmyslně nevyvolal.“ [2, str. 145]

Zaměstnanci, který utrpěl pracovní úraz náleží náhrada za [1]:

- Ztrátu na výděлку – v době pracovní neschopnosti (rozdíl mezi průměrným výdělkem a plnou výší nemocenských dávek); po skončení pracovní neschopnosti (rozdíl mezi průměrným výdělkem před úrazem a výdělkem dosahovaným po úrazu),
- bolest a ztížené společenské uplatnění – stanovené počtem bodů v lékařském posudku, jeden bod znamená 120 Kč),
- účelně vynaložené náklady spojené s léčením – např. doplatek cen léků,
- věcnou škodu – na osobní věci (rozbité hodinky).

4 IDENTIFIKACE NEBEZPEČÍ A HODNOCENÍ RIZIK

Posuzování rizik při práci a stanovení opatření k jejich odstranění nazýváme řízení rizik při práci, které je základním kamenem BOZP v každém podniku. Žádný právní předpis neuvádí přesný postup identifikace rizik, ale pouze obecný postup, proto je zapotřebí aktivního přístupu zaměstnavatele. Vždy se ale jedná o kvalifikovaný odhad, který je nutné provádět dle konkrétních podmínek na konkrétním pracovišti.

4.1 Vyhledávání rizik

Vyhledávání rizik se provádí komisionálně – tzn. kromě zpracovatele vyhledávání se dále účastní odborně způsobilá osoba k prevenci rizik, vedoucí zaměstnanec pracoviště a zástupce z řad zaměstnanců. O vyhledávání rizik musí být vedena dokumentace a musí být trvalou součástí řízení firmy. Nelze to považovat za úkol jednorázový, nýbrž soustavný.

Obecný postup vyhledávání rizik může být následující [1]:

- Vypsát všechny pracovní činnosti zaměstnanců v pracovním procesu,
- u každé činnosti identifikovat nebezpečí, která mohou způsobit ohrožení zdraví a života zaměstnanců,
- změřit měřitelná nebezpečí prostřednictvím držitele osvědčení o akreditaci nebo držitele autorizace k příslušným měření,
- zvolit vhodnou metodu hodnocení rizik,
- každé nebezpečí ohodnotit parametry – pravděpodobnost, závažnost,
- určit míru rizika (pravděpodobnost x závažnost),
- stanovit hodnoty, které určují oblast nepřijatelné míry rizika, oblasti nevýznamných a významných rizik,
- zavedení organizačních a technických opatření na snížení míry rizika a vysokých zbytkových nebezpečí. Toto lze pomoci zavedení monitorování a systému kontroly, řízení procesů pomocí pracovních a technologických postupů, stanovení kvalifikace a zdravotní způsobilosti zaměstnanců a přidělování OOPP.

Podnik/závod:

Pracoviště:

Hodnocení provedl: Podpis: Dne:

Pracoviště, pracovní místo nebo činnost	Nebezpečí nebo nebezpečná situace	Možné poranění	Přijatá bezpečnostní opatření (např. vyžadovaná práv. předpisy a tech. normami)	Zbytkové nebezpečí/riziko poranění			Poznámka Např. navržená dodatečná bezpečnostní opatření. Zodpovídá: Termín:
				Z	P	R	

© VÚBP 2006

ukázka tabulky pro identifikaci rizik

Obrázek 4: Vzorová tabulka pro identifikaci rizik

Zdroj: BOZP Info.[online]. 2015 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/knihovnabo zp/citarna/tematicke_prilohy/rizika/stanoveni040319.html> .

V případě změny systému musí být tento proces opakován. Výsledkem tohoto postupu je fungující systém, ve kterém se míra rizika pohybuje v pásmu nevýznamných hodnot. Nejdůležitější je neustále zvyšovat povědomí zaměstnanců o bezpečnosti práce.

4.2 Metody pro stanovení rizik

V této podkapitole autorka popíše nejčastěji používané metody. [1]

- **Kontrolní seznam** (Check List)

Tato metodika je založena na systematické kontrole plnění předem stanovených podmínek a opatření. Seznamy kontrolních otázek jsou vytvořeny podle popisu sledovaných činností, se kterými by mohly souviset možné dopady a vzniklé škody.

- **Bezpečnostní kontrola** (Safety audit)

Metoda hledající rizikové situace (potenciální možné nehody) a následně navrhuje opatření na zvýšení bezpečnosti.

- **Analýza toho, co se stane když** (What – If Analysis)

Hledání možných dopadů vybraných situací probíhá na základě spontánní diskuse.

- **Předběžná analýza ohrožení** (Preliminary Hazard Analysis – PHA)

PHA představuje soubor různých technik, vhodných pro posouzení rizika nebezpečných stavů či nouzových situací.

- **Analýza kvantitativních rizik procesu** (Process Quantitative Risk Analysis – QRA)

Slouží k odhadu četnosti a rozšiřuje kvalitativní metody hodnocení rizik o číselné hodnoty. Zde je nutné využití počítačové podpory.

- **Analýza ohrožení a provozuschopnosti** (Hazard Operation Process – HAZOP)

Jedná se o týmovou expertní metodu, kdy experti identifikují scénáře potenciálního rizika formou brainstormingu.

- **Analýza stromu událostí** (Event Tree Analysis – ETA)

Výsledkem této metody je rozvětvený graf, který znázorňuje všechny události, které se mohou v posuzovaném systému vyskytnout. Čím více narůstá počet událostí, tím více se graf rozvětňuje.

- **Analýza selhání a jejich dopadů** (Failure Mode and Effect Analysis – FMEA)

Další z náročných metod, pro kterou je zapotřebí aplikace počítačové techniky, speciálních výpočetních programů a databází. Využívá se pro vážná rizika a zdůvodněné případy.

- **Analýza stromu poruch** (Fault Tree Analysis – FTA)

„Analýza stromu poruch je postup založený na systematickém zpětném rozboru událostí za využití řetězce příčin, které mohou vést k vybrané vrcholové události. Metoda FTA je graficko - analytická.“ [1, str. 65]

- **Analýza lidské spolehlivosti** (Human Reliability Analysis – HRA)

Zde je posuzován vliv lidského činitele na výskyt nehod a havárií. Jedná se o posouzení lidské chyby (Human Error). Lze tuto metodu nezávisle použít s jinou analýzou.

- **Relativní klasifikace** (Relative Ranking – RR)

Užívá se pro srovnání několika návrhů umístění procesu nebo zařízení, aby se zajistily informace o tom, která z možností je nejlepší nebo nejméně nebezpečná. Výsledkem je relativní úroveň míry každého zdroje rizika.

4.3 Kategorizace práce

Na základě zhodnocení výskytu a rizikovosti faktorů se provádí kategorizace práce. Mezi rizikové faktory řadíme fyzikální (hluk, vibrace, ionizující záření), chemické (olovo, karcinogeny, mutageny, azbest) a biologické činitele (viry, bakterie, plísně), prach, fyzickou zátěž, zátěž teplem a chladem, psychickou zátěž, zrakovou zátěž a další faktory, které mají vliv na zdraví. Podle míry výskytu výše uvedených faktorů se práce zařazují do čtyř kategorií. Práce zařazené do třetí a čtvrté kategorie jsou rizikové práce. Zařazování je prováděno odborně způsobilou osobou k prevenci rizik, lékařem závodní preventivní péče a vedoucím zaměstnancem posuzovaného pracoviště. [1]

Práce první kategorie – práce, při kterých není pravděpodobný nepříznivý vliv na zdraví zaměstnance.

Práce druhé kategorie – práce, při nichž podle současné úrovně poznání lze očekávat jejich nepříznivý vliv na zdraví jen výjimečně, zejména u vnímavých jedinců, tedy práce, při nichž nejsou překračovány hygienické limity faktorů. Do této kategorie se zařazují práce vykonávané vstoje, vsedě, při střídání těchto poloh, dále ve vnuceném pracovním tempu. Přitom jednotlivé práce a součet doby prací v jednotlivých polohách nepřekračují stanovené limity (stanovují se pro jednotlivé části samostatně a nesmí překročit polovinu osmihodinové směny).

Práce třetí kategorie – za práci třetí kategorie se považují všechny práce, při kterých jsou překročeny hygienické limity stanovené pro druhou kategorii nebo práce, které jsou do této kategorie zařazeny na základě zvláštních předpisů. Pro zajištění ochrany zdraví zaměstnanců je nezbytné využití OOPP. Do této kategorie lze zařadit práce vykonávané pouze v nočních směnách a práce, při níž působí kombinace tří a více faktorů uvedených ve zvláštních předpisech.

Práce čtvrté kategorie – „práce, při nichž je vysoké riziko ohrožení zdraví, které nelze zcela vyloučit ani při používání dostupných a použitelných ochranných opatření. Kategorie, do které má být práce zařazena podle dílčích výkonů, které jsou v rámci práce prováděny, se v případě, že jde o práci spojenou s expozicí několika faktorů, stanoví podle nejméně příznivě hodnoceného faktoru.“ [2, str. 94]

4.4 Rizika

Rizikem se chápou všechny zdroje úrazů, průmyslové škodliviny a další nepříznivé mikroklimatické podmínky, resp. rizikem se rozumí možné ohrožení života a zdraví zaměstnanců při práci a pravděpodobnost vzniku škody na životech a zdraví osob. Riziko práce je zpravidla vyšší tam, kde se pracuje s přírodními materiály, ve výškách či pod zemí, osamoceně nebo s technickými zařízeními. Rizika dělíme na fyzikální, chemická, biologická, ergonomická a kombinace rizik.

4.5 Hodnocení rizik

V případě, že rizika byla vyhledána a identifikována, je zapotřebí tato rizika ocenit. Při tomto ocenění se posuzuje závažnost možného poškození a také pravděpodobnost, se kterou může dojít k poškození. Pro každou nebezpečnou situaci se stanoví to nejzávažnější možné poškození pomocí čtyř stupňů, které udávají závažnost (Z) možného poranění.

Tabulka 2: Závažnost poranění

Stupeň	Důsledek	Popis důsledku (závažnosti)
1	Zanedbatelný	Poranění bez pracovní neschopnosti; zanedbatelná porucha systému; vzniklá škoda nepřevyšuje částku 10 tis. Kč, výpadek výroby je menší než 1 den
5	Významný	Úraz s pracovní neschopností, bez trvalých následků; drobné poškození systému; výše vzniklé škody se pohybují v rozmezí 10 - 500 tis. Kč; výpadek výroby je 1 den až 2 týdny
10	Kritický	Úraz s trvalým následkem (těžký úraz), vyžaduje dlouhodobé léčení, nemoc z povolání; rozsáhlé poškození systému, ztráty ve výrobě, velké finanční ztráty, škoda se pohybuje v rozmezí 500 tis. až 5 mil. Kč; výpadek výroby je 2 týdny až 4 měsíce
15	Katastrofický	Smrtelný úraz, úplné zničení systému, nenahraditelné ztráty; značná poškození / zničen systém; výše škody přesahuje 5 mil. Kč; výpadek výroby je delší než 4 měsíce

Zdroj:BOZP Info.[online]. 2015 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z WW:< http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tematicke_prilohy/rizika/stanoveni040319.html>.

Dále se stanoví pravděpodobnost (P), že dojde k poranění.

Tabulka 3: Pravděpodobnost poranění

Stupeň	Pravděpodobnost	Frekvence vzniku	Čas působení
1	Málo pravděpodobné	Nesetkal jsem se s tímto případem, ale vím, že k němu může dojít; prakticky se výskyt událostí za dobu života systému blíží 0	velmi malé ohrožení
5	Pravděpodobné	Jev vznikne někdy během života systému, znám obdobné případy; jedná se spíše o náhodný výskyt	Malé ohrožení
10	Velmi pravděpodobné	K poranění při sledování nebezpečných událostí již došlo; jedná se o časté ohrožení	Časté ohrožení
15	Vysoce pravděpodobné	K poranění při sledování situací dochází často; je pravděpodobný opakovaný výskyt událostí, nepřetržité ohrožení,	Nepřetržité ohrožení

Zdroj:BOZP Info.[online]. 2015 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z WW:< http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tematicke_prilohy/rizika/stanoveni040319.html>.

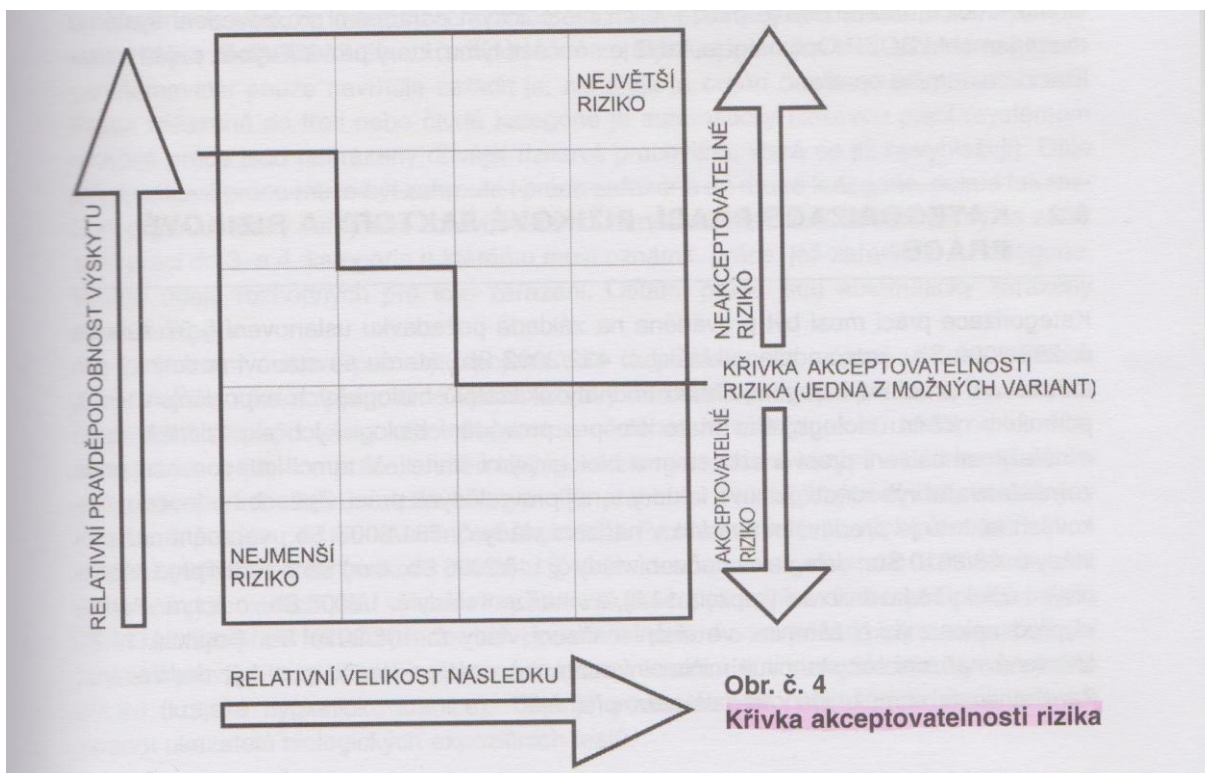
Hodnota rizika (R) poškození zdraví se vypočte jako součin hodnoty závažnosti a pravděpodobnosti.

$$R = Z \times P \quad (4)$$

Podstata hodnocení rizik spočívá v rozhodnutí, zda se riziko může přijmout, a pokud ne, jaká opatření se musí realizovat k odstranění rizik nebo alespoň k jejich omezení na přijatelnou míru.

- R větší než 150 Vyžaduje okamžité odstranění
- R v rozsahu 75 – 150 Odstranění v termínu stanoveném podle charakteru nebezpečí
- R v rozsahu 15 – 75 Vyžaduje zvýšenou pozornost
- R menší než 15 Přijatelná úroveň

Lze to také zanást do matice, kde se na osu x nanese závažnost poranění a na osu y pravděpodobnost výskytu. Možné výsledky zobrazuje následující obrázek. [8]

Obrázek 5: Křivka akceptovatelnosti rizika

Zdroj: Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v kostce, T. Neugebauer

Hodnocení rizik se provádí tímto způsobem vždy před uvedením nového zařízení do užívání, jako kontrolu po provedení nebezpečných opatření, po úrazu, při závažných změnách v organizaci, na základě zjištění orgánů Inspekce práce, odborového organizace nebo zaměstnanců odpovědných za oblast BOZP.

4.6 Odstranění / omezení rizik, prevence

Stanovení opatření k odstranění, omezení či prevence je výsledkem všech předchozích kroků. Nejúčinnější způsob je rizika úplně odstranit u zdroje jejich původu, ale je nutné dbát na to, aby se riziko nepřeneslo jinam. V případě, že rizika není možné odstranit, nebo je alespoň omezit na přijatelnou míru, zaměstnavatel musí zajistit prostředky kolektivní ochrany a individuální ochrany (OOPP). Velmi důležitou součástí prevence rizik je školení.

4.6.1 Školení

Školení BOZP musí být prováděna v pracovní době, bezplatně, v mateřském jazyce a účast zaměstnanců je povinná. Obsahem je školení o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP, seznámení s riziky spojenými s výkonem práce nebo pracovním prostorem, informování do jaké kategorie práce zaměstnanec patří včetně informování o preventivních prohlídkách. O četnosti a průběhu školení se vedou záznamy pro kontrolní orgány jako doklad v případě pracovního úrazu. Školení zaměstnavatel zajistí při nástupu zaměstnance do práce (vstupní školení), dále při změně pracovního zařazení nebo druhu práce, při zavedení nové technologie či změny výrobních a pracovních prostředků, změny technologických anebo pracovních postupů, eventuálně v případech, které mají případně podstatný vliv na bezpečnost a ochranu zdraví při práci. [2]

Vstupní školení má čtyři části: obecnou část, na pracovišti, zaškolení a předání stroje či zařízení. V obecné části je zaměstnanec obeznámen s právy a povinnostmi, které se na něho vztahují, kategorií vykonávané práce, o rizicích souvisejících s výkonem práce, o zásadách prevence, lékařských prohlídkách, o zařízení závodní preventivní péče, o poskytování OOPP a zásadách poskytování první pomoci. Obsahem školení na pracovišti jsou bezpečnostní předpisy a pokyny, které je zapotřebí dodržovat, návody na obsluhu strojů, obsluha strojů (pouze s pověřenou osobou), informace o čistotě na pracovišti, nejčastějších úrazech a použití a údržbě OOPP. Zaškolením zaměstnanec získá teoretické vědomosti a praktické návyky. Poslední částí zaměstnanec přebere stroj či zařízení s veškerou dokumentací a revizemi.

Pro hodnocení systému bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve vybraném podniku zvolila autorka následující kritéria:

- 1. Plánování systému řízení BOZP**
- 2. Zavedení a fungování systému BOZP**
- 3. Kontrola a hodnocení systému BOZP**
- 4. Zlepšování systému BOZP**

5 BOZP VE SPOLEČNOSTI OEZ S.R.O.

Pro teoretickou část bakalářské práce si autorka vybrala společnost OEZ s.r.o. a tento podnik zhodnotí z hlediska bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci. OEZ (Orlické elektrotechnické závody) sídlí v Šedivské ulici v Letohradě. Společnost je zapsaná v OR vedeného u Krajského soudu v Hradci Králové pod identifikačním číslem 498 10 146.

5.1 Charakteristika společnosti

Firma byla založena roku 1941 a o osm let později proběhla výstavba závodu v místech současného sídla společnosti. Za více než sedm desítek let působení na trhu se společnost OEZ stala z výrobce jističů a pojistek komplexním dodavatelem produktů a služeb v oblasti jištění elektrických obvodů a zařízení nízkého napětí. Firma disponuje vlastními výrobními a vývojovými kapacitami, úzce spolupracuje s výzkumnými institucemi a vysokoškolským sektorem. Inženýrské know-how je vytvářeno a děděno již po mnoho generací. Produktový program společnosti se zaměřuje na modulární přístroje Minia, kompaktní jističe Modeion, vzduchové jističe Arion, pojistkové systémy Varius, rozvodnicové a rozváděčové skříně Distri a v neposlední řadě na přístroje pro spínání a ovládání Conteo. Výrobky OEZ nacházejí uplatnění v energetice, průmyslu, infrastruktuře i bytové výstavbě. Všechny výrobní a řídicí postupy firmy jsou certifikovány dle mezinárodních standardů. Firma aktivně přistupuje k ochraně životního prostředí a také prosazuje etické normy chování firmy k zaměstnancům, zákazníkům, obchodním partnerům, konkurentům, státním institucím i široké veřejnosti. V roce 1994 se OEZ stal soukromou, ryze českou firmou. Cílem majitelů bylo vystavět na základech znalostního potenciálu moderní, inovativní a pružnou firmu soustředěnou na potřeby zákazníků. Následující dynamický rozvoj společnosti předznamenal vstup silného zahraničního partnera, kterým se v roce 2007 stal globální koncern Siemens. [9]

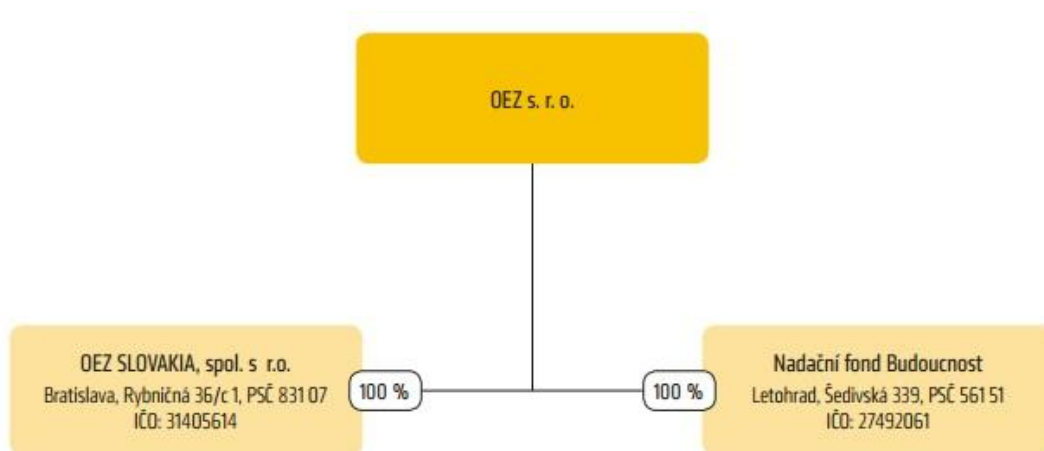
Obrázek 6: Letecký snímek společnosti OEZ s.r.o.

Zdroj: Výroční zpráva 2013 [online]. 2015 [cit. 2015-03-10]. Dostupné z

WWW: <<https://or.justice.cz/ias/content/download?id=b43137f6c7bf49889da556c0a19bd3b8>>.

5.1.1 Majetková struktura společnosti

OEZ (Orlické elektrotechnické závody) je společnost s ručením omezeným. Má stoprocentní podíly ve dvou společnostech, dále má pobočky v Polsku, Ukrajině a Rusku.

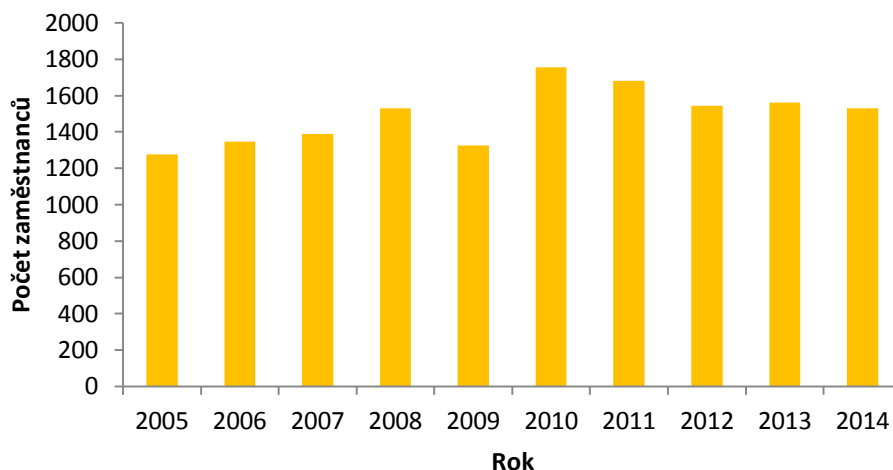
Obrázek 7: Majetková struktura

*Zdroj: Výroční zpráva 2013 [online]. 2015 [cit. 2015-03-10]. Dostupné z WWW:<
<https://or.justice.cz/ias/content/download?id=b43137f6c7bf49889da556c0a19bd3b8>>.*

5.1.2 Organizační struktura firmy

V současné době podnik zaměstnává bezmála 1600 zaměstnanců, především zkušených odborných pracovníků. Cílem personální politiky je rozšiřování znalostního potenciálu a jeho plného využití. Potenciál stávajících pracovníků je rozvíjen především účastí v rozvojových projektech pro talenty a pracovníky s potenciálem růstu a následně aktivním zapojováním do mezinárodních vývojových projektů v rámci koncernu Siemens. Vzdělávací programy pro zaměstnance jsou realizovány prakticky na pracovištích v rámci koncernu Siemens nebo ve vlastním vzdělávacím středisku společnosti. Na obrázcích (č. 8 a 9) níže je znázorněn vývoj počtu zaměstnanců v podniku za posledních deset let a organizační schéma společnosti.

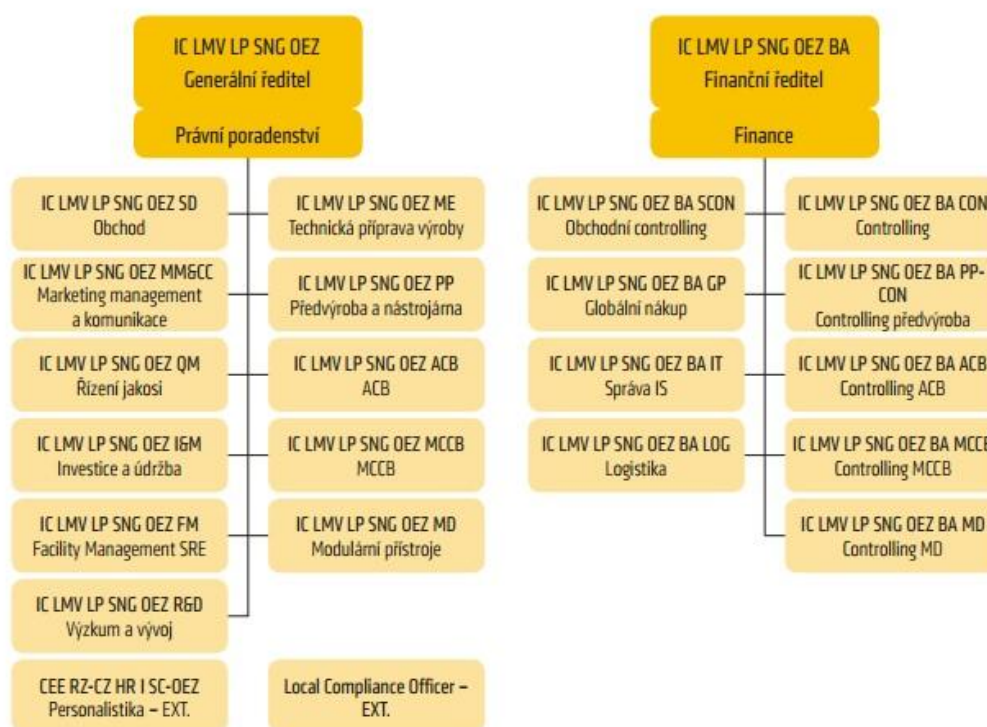
Vývoj počtu zaměstnanců v letech 2005 - 2014

Obrázek 8: Vývoj počtu zaměstnanců v letech 2005 - 2014

Zdroj: přepracováno dle podnikových informací

Organizační schéma OEZ s.r.o. k 30. 9. 2013

Obrázek 9: Organizační schéma společnosti

Zdroj: Výroční zpráva 2013 [online], 2015 [cit. 2015-03-10]. Dostupné z WWW: <<https://or.justice.cz/ias/content/download?id=b43137f6c7bf49889da556c0a19bd3b8>>.

5.1.3 Hospodářské výsledky

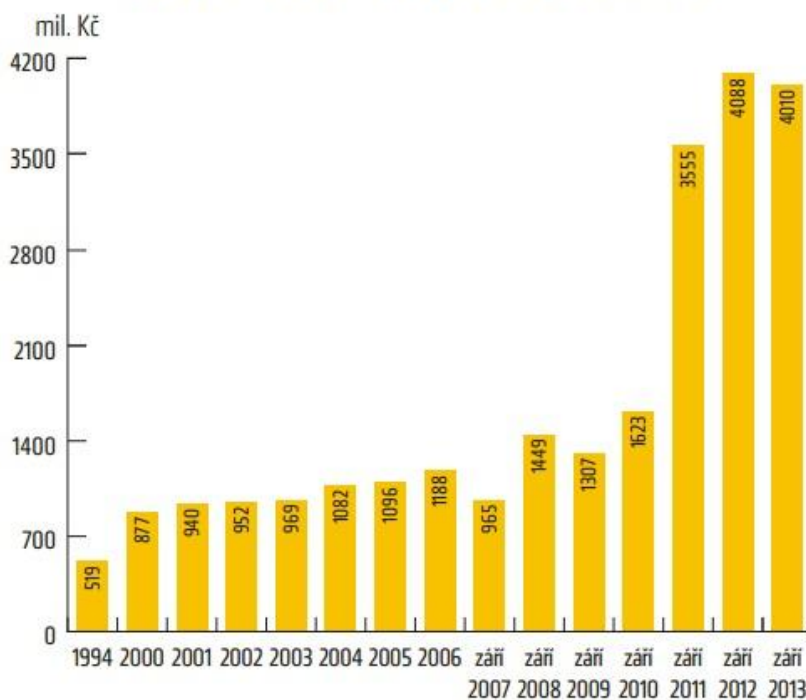
Vývoj tržeb měl za posledních deset let téměř rostoucí charakter, velký nárůst tržeb byl zaznamenán v roce 2011, který byl zapříčiněn výstavbou nové haly pro výrobu vzduchových jističů – převedením výroby z Německa a zahájením výroby vzduchových jističů a jejich dodávky do celosvětové sítě Siemens. V tabulce č. 4 je zobrazen vývoj tržeb a hospodářských výsledků za pětileté období od roku 2009 do roku 2013.

Tabulka 4: Vývoj ekonomických výsledků v letech 2009 - 2013

Rok	Tržby za vlastní výrobky (v mil. Kč)	Tržby za obchodní zboží (v mil. Kč)	HV před zdaněním (v mil. Kč)	HV po zdanění (v mil. Kč)
2009	1051,0	256,4	42,8	37,2
2010	1390,4	232,2	194,5	157,6
2011	3231,3	323,7	348,3	282,1
2012	3832,9	255,4	413,7	347,0
2013	3712,4	297,5	357,9	287,4

Zdroj: přepracováno dle vnitropodnikových informací

Tržby za zboží, výrobky a služby

Obrázek 10: Vývoj tržeb v letech 1994 - 2013

Zdroj: Výroční zpráva 2013 [online]. 2015 [cit. 2015-03-10]. Dostupné z WWW: <<https://or.justice.cz/ias/content/download?id=b43137f6c7bf49889da556c0a19bd3b8>>.

5.2 Systém BOZP v OEZ s.r.o.

OEZ s.r.o. se po celou dobu své existence věnuje ochraně životního prostředí a dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zavedený a certifikovaný systém environmentálního a bezpečnostního managementu podle řady norem ČSN EN ISO 14000 a OHSAS 18000 umožňuje společnosti dosáhnout vysoké úrovně bezpečnosti a zdraví při práci jako celku. Bezpečné pracovní prostředí je vytvářeno investicemi do technologií, modernizací výrobních zařízení, modernizací sociálních a hygienických zařízení. Současně s modernizací dochází i k pozitivním změnám právě v oblasti hygieny a bezpečnosti práce. Realizuje se motivační program pro hodnocení úrovně bezpečnosti a úrazovosti pro vedoucí pracovníky, motivují se zaměstnanci společnosti s cílem snížení počtu úrazů. Velmi dobrých výsledků v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci společnost dosahuje díky prevenci na pracovištích, díky vyhledávání rizik, která jsou zpracována pro všechny procesy a také díky neustálému zvyšování povědomí prostřednictvím konzultací a školení. Systém bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je rozvíjen neoddělitelně od systémů jakosti a životního prostředí. Jeho součástí je i požární ochrana. Obhajované certifikáty v oblasti BOZP podle řady norem ISO 9000, ISO 14000, OHSAS 18000 a EMAS jsou výsledkem usilovné a systematické práce zaměstnanců. Získané certifikáty jsou uvedeny v příloze. Dosahované výsledky prokazují neustále se zlepšující bezpečnostní profil společnosti.

5.2.1 Politika BOZP

Zahrnuje hlediska požadavků ochrany zdraví a bezpečnosti při práci do všech fází životního cyklu výrobků od jejich vývoje, výroby a uvedení na trh až do jejich likvidace. Zabezpečují převzetí směrnic a předpisů evropského společenství a příslušných předpisů Siemens do řídicí dokumentace společnosti. V celé oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci společnost plní stanovené povinnosti dané evropským a českým právním řádem a požadavky Siemens.

Dávají stejnou prioritu kvalitě výrobků a služeb, životnímu prostředí, šetření energiemi, bezpečnosti a ochraně zdraví při práci jako ekonomickým hlediskům. Identifikují významné environmentální a energetické aspekty, zdroje a rizika, která mohou způsobit havárie, ohrozit jakost výrobků, životní prostředí, energetické zdroje, bezpečnost a zdraví zaměstnanců. Na likvidaci případných havárií jsou připraveni. Zabezpečují trvalé plnění usnesení Zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky.

Pomocí zavedeného integrovaného systému podle norem ISO 9001, ISO 14001, ISO 50001, OHSAS 18001 a požadavků na Bezpečný podnik sledují produkovaná znečištění, spotřeby energií, rizika bezpečnosti a ohrožení zdraví zaměstnanců a identifikují příčiny jejich vzniku přímo ve výrobních technologiích. Jejich vhodnou volbou a způsobem jejich provozování uplatňují prevenci vzniku znečištění, spotřeby energií, rizik bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců přímo u zdroje. Snižují negativní působení společnosti na životní prostředí, energetickou náročnost, zvyšují bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců.

Politika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, Politika Bezpečného podniku a Politika energetického managementu v OEZ s.r.o. je v souladu s dlouhodobými záměry organizace.

5.2.2 Cíle BOZP pro rok 2015

V programu BOZP má společnost 15 hlavních cílů. Jsou jimi:

- Uplatňovat nejnovější bezpečnostní a ergonomické požadavky,
- vyloučit nepříjemné riziko těžkého zranění při manipulaci,
- prezentovat pozitivní trendy vývoje péče o BOZP,
- sběrem dat naplnit požadavky reportů o úrazech,
- zvyšovat bezpečnost při práci s nebezpečnými chemickými látkami a jinými surovinami,
- zlepšení technického stavu budov a technického či technologického vybavení pracovišť,
- omezení rizikovosti strojů a zařízení,
- bezpečné komunikace, podlahy a značení,
- maximálně eliminovat rizika při práci ve výškách,
- vylepšení pracovních podmínek na pracovištích,
- zlepšení hygienických podmínek zaměstnanců,
- vybavením pracovišť předcházet riziku havárie či požáru,
- uvést do funkčnosti program analýzy rizik v softwarovém prostředí,
- snížit úrazovost zdokonalením vzdělávacího systému,
- péčí o zaměstnance předcházet nemoci z povolání.

Každý z těchto hlavních cílů má podrobně rozepsané úkoly a opatření, jak těchto cílů dosáhnout. Dále je v programu vymezen útvar, kterého se cíl týká, osoba odpovědná za realizaci cíle, termín realizace a volné finanční prostředky k realizaci.

5.2.3 Analýza rizik, identifikace rizika

Jednou ze základních povinností zaměstnavatele je vyhledávat rizika a přijímat opatření k jejich odstranění. Ve společnosti OEZ za tuto problematiku zodpovídá bezpečnostní technik. Jeho náplní práce je vyhledávat rizika, zpracovávat analýzu rizik a udržovat ji aktuální, navrhovat opatření pro jednotlivá nebezpečí a ohrožení, provádět kontrolu provedených opatření, stanovovat OOPP pro konkrétní činnosti a v případě vzniku pracovního úrazu provést přehodnocení míry rizika na daném pracovišti.

Pracovní riziko je výslednicí pravděpodobnosti (P), závažnosti (Z) a frekvence (F). Oproti studii v teoretické části, společnost navíc zahrnuje faktor frekvence. Všechny tyto faktory jsou stanovovány na základě znalostí a zkušeností tvůrců analýzy pro konkrétní profesi. Každý z faktorů je popsán desetistupňovou stupnicí (možno vidět v tabulkách níže, č. 5, 6 a7) a výsledné pracovní riziko je dáno vztahem $P \times Z \times F$.

Tabulka 5: Pravděpodobnost rizika

Index	Pravděpodobnost rizika (P)
1	téměř vyloučené riziko
2	vysoce nepravděpodobné riziko
3	málo pravděpodobné riziko
4	méně než 50% rizika
5	50% možnost rizika
6	více než 50% možnost rizika
7	pravděpodobné riziko
8	velmi pravděpodobné riziko
9	téměř jisté riziko
10	nevyhnutelné riziko

Zdroj: přepracováno dle podnikových informací

Tabulka 6: Závažnost rizika

Index	Závažnost (Z)
1	bez zranění osob
2	drobná zranění bez PN a následků
3	PN < než 3 týdny bez trvalých následků
4	PN od 3 dnů do týdnů bez trvalých následků
5	PN > než 3 týdny bez trvalých následků
6	PN > než 3 týdny s trvalými následky
7	trvalá částečná invalidita, méně závažné poškození zdraví
8	trvalá invalidita, závažné poranění zdraví
9	trvalá invalidita, závažné poranění zdraví
10	smrt osoby nebo osob

Zdroj: přepracováno dle podnikových informací

Tabulka 7: Frekvence rizika

Index	Frekvence (F)
1	méně než 1x za rok
2	1x za rok
3	1x za měsíc
4	1x za týden
5	1x za směnu
6	1x za hodinu
7	1x za 30 minut
8	1x za minutu
9	1x za 30 sekund
10	stále nebezpečí

Zdroj: přepracováno dle podnikových informací

Tabulka 8: Obecná analýza rizika

Úroveň rizika (P x Z x F)	Stav opatření
1 – 200	Stávající opatření jsou dostatečná, není třeba cokoli měnit
201 – 400	Stávající opatření jsou dostatečná, je doporučeno zlepšovat jejich účinnost
401 – 629	Dodržování stávajících opatření, zlepšování jejich účelnosti a účinnosti, hledání možností přijetí nových opatření v rámci zlepšování stavu BOZP
630 – 809	Dodržování stávajících opatření, zlepšování jejich účelnosti a účinnosti, nutné přijímání nových opatření v rámci udržování stavu BOZP na úrovni plnění předpisů a požadavků
810 – 1000	Omezení či zastavení stávajících činností /provozů/ nutné přijímání nových opatření pro odstranění rozporů stavu BOZP s úrovní předpisů a požadavků

Zdroj: přepracováno dle podnikových informací

Překročí-li hodnocení obecné analýzy hodnotu 300 bodů, musí BT vypracovat podrobnější analýzu rizik na konkrétní činnost a pracoviště.

Po zpracování analýzy rizik pro jednotlivé profese bezpečnostní technik postupuje podle pracovního plánu návrhem opatření, stanovením preventivních kroků, výběrem opatření (technické – nutno sledovat vývoj techniky a technologický pokrok; nebo organizační – tam, kde je to možné, se má práce přizpůsobit zaměstnanci, nutno vzít v úvahu individuální mentální a fyzické dispozice), realizací opatření, kontrolou dodržování realizovaných opatření.

Možnosti zvládnání rizik jsou ve společnosti stanoveny takto:

- Prevence rizik (nevnášení závažných nebezpečí do provozu),
- eliminace rizik,
- substituce rizik (použití méně nebezpečných technologií, látek),

- ochrana před působením rizik
 - kolektivní (opatření, která chrání více osob současně: zábradlí, ochranné sítě, osvětlení)
 - individuální (zejména OOPP)
 - příprava zaměstnanců na krizové situace (námětová cvičení, prověřování znalostí zaměstnanců, vzdělávání zaměstnanců),
- informování o rizicích (zvýraznění rizika bezpečnostními značkami a signály).

Seznam nebezpečí:

- Poškození páteře, nemoc zad,
- psychická zátěž,
- popálení nechráněné části těla,
- ohrožení zraku, hlavy (odlétávající úlomky, odštěpky, třísky),
- pád z výšky a do hloubky,
- pád na rovině (uklouznutí, zakopnutí),
- naražení do překážky,
- zasažení osoby elektrickým proudem,
- poškození zdraví horkým nebo studeným prostředím,
- opaření kapalinami, horkými nápoji,
- stažení nebo přiražení osoby jedoucími motorovými vozíky,
- oheň,
- hluk a vibrace.

5.2.4 Osobní ochranné pracovní prostředky

Podkladem pro přidělení OOPP je zpracovaná analýza rizik pro danou profesi nebo činnost. Za výběr OOPP pro jednotlivé profese, zodpovídá bezpečnostní technik. Společnost poskytuje pouze ty prostředky, které odpovídají ustanovením zákona O technických požadavcích na výrobky a navazujícímu NV, kterým se stanoví technické požadavky na OOPP a prostředky, které jsou opatřeny příslušným atestem. BT je povinen před zavedením OOPP do běžného režimu nákupu zajistit vzorky těchto prostředků k odzkoušení. Po odzkoušení zajistí pracovníci logistiky zavedení položky do informačního systému a interního katalogu ochranných prostředků. Útvar logistika má zakázáno nakupovat osobní ochranné pracovní prostředky bez návaznosti na analýzu rizik a bez vědomí BT.

Podle druhu profese a pracovní činnosti společnost poskytuje tyto osobní ochranné pracovní prostředky: ochranné přilby, kšiltovky, síťky na vlasy, zátkové chrániče sluchu, ochranné brýle, svářečské masky, obličejové štíty, dýchací filtry, rukavice, rukavice pro elektrikáře, pracovní obuv s tužinkou¹ a pracovní oděvy. V případě potřeby dioptrických brýlí a zároveň potřeby ochranných brýlí, hlásí problém zaměstnanec bezpečnostnímu technikovi. BT objedná změření a zhotovení výrobku u specializované dodavatelské firmy. Zaměstnanci jsou tedy poskytnuty ochranné brýle s dioptriemi, pro úplný komfort při práci.

OOPP, které jsou zaměstnancům přiděleny, slouží pro ochranu zaměstnance při jeho výkonu práce pro společnost OEZ, s.r.o., proto je zaměstnancům zakázáno svěřené OOPP odnášet mimo areál společnosti, zašívát nebo prát doma a jakkoliv svévolně upravovat.

Podle druhu provozu a prostředí se všechny OOPP neopotřebovávají stejně, proto vedoucí pracovník zajistí výměnu v případě, že prostředek ztratí své užitné vlastnosti. Výměna může být provedena jen na základě vrácení pomůcek opotřebovaných. O přidělení, vrácení a likvidaci OOPP je BT povinen vést průkaznou evidenci, kromě krátkodobých prostředků (zátky do uší, jednorázové rukavice). Evidenční list výdeje OOPP a revizní kartu naleznete v příloze tohoto dokumentu.

Pracovní oděv je majetkem firmy, je označen kódem zaměstnance a logem společnosti.

¹ Tužinka je výztuha špičky pracovní boty, obvykle z oceli nebo tvrzeného plastu.

Pracovní oděvy jsou barevně rozlišeny podle úseků takto:

Útvar Předvýroby – Prvovýroba, Lisovna	modrošedá
Útvar Logistiky – Sklad materiálu	modrošedá s reflexními pruhy
Útvar Modulární přístroje MD-MCB	modrošedá
Útvar Předvýroby – Nástrojárna	modrošedá
Útvar Logistiky – Expedice	modrošedá s reflexními pruhy
Útvar Investice a údržba	modrošedá
Útvar Výzkum a vývoj	modrošedá
Kotelna, Úklid, Údržba	červená
Útvar Řízení jakosti	červená
Energetika, Útvar ŽBP	červená
Kuchyně, kantýna, laboratoř	bílá
Útvar Logistiky ACB	šedočervená
Útvar Montáže ACB, MCCB	světle šedá
Útvar Předvýroby – Výroba pojistek	tmavě šedá

Příklad standardního vybavení na útvaru Montáže ACB:

- 3x montérky,
- 5x tričko s krátkým rukávem,
- 2x mikina,
- 1x pracovní obuv.

Údržbu a čištění pracovních oděvů zajišťuje externí firma PEVI s.r.o. v pravidelném intervalu. Znečištěný oděv zaměstnanec ukládá do sběrné osobní skříňky, které jsou umístěny v suterénu budovy závodního stravování. Čistý a opravený oděv nalezne zaměstnanec 1x týdně nebo 1x za 2 týdny opět ve své osobní skříňce. Tato služba je všem zaměstnancům poskytována bezplatně.

5.2.5 Mycí a čisticí prostředky, ochranné nápoje

Mycí a čisticí prostředky jsou zaměstnancům poskytovány při nástupu do společnosti a dále pravidelně jednou za měsíc. Kromě toho společnost poskytuje jednu tubu krému na ruce měsíčně zaměstnancům pracujícím s látkami, které mohou způsobit poškození pokožky (rozpouštědla, louhy, epoxidové pryskyřice). Při nákupu mycích a čisticích prostředků společnost upřednostňuje nákup výrobků s označením Ekologicky šetrný výrobek. Dva ručníky ročně jsou věnovány pouze těm zaměstnancům, kteří nemají na pracovišti, na sociálních a hygienických zařízeních k dispozici zařízení na osoušení rukou nebo jednorázové papírové ručníky.

Na základě prováděného měření teplot meteostanicí na pracovištích je přikročeno k poskytování ochranných nápojů. Zaměstnancům společnosti nehrozí zátěže chladem, ale v letních měsících jsou časté zátěže teplem. V tomto případě jsou k dispozici chlazené minerální vody vydávané vedoucím pracoviště.

5.2.6 Pracovní úrazy

Pojem pracovní úraz, povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů autorka specifikovala v teoretické části. Nyní se autorka zaměřila na ohlašovací povinnost a evidenci úrazů.

Evidenci všech úrazů je prováděna elektronicky, v elektronické knize úrazů. Kniha úrazů se nachází na IT portálu a mají k ní přístup všichni vedoucí pracovníci. Je v ní vedena evidence veškerých i sebemenších zranění způsobených v zaměstnání (škrábnutí, říznutí, vymknutý kotník, odřenina, sraženina a další), která jsou dostatečným podkladem pro následné sepsání záznamu o pracovním úrazu nebo pro jeho odškodnění. Jedná se zejména o situace, kdy se na první pohled jedná o malichernost, ale mnohdy se z toho může vyvinout pracovní neschopnost. Pracovní úrazy s dobou pracovní neschopnosti delší než 3 dny se zaznamenávají do papírové knihy úrazů, kterou vede bezpečnostní technik. Zaměstnanec, který utrpěl úraz, má nárok na tištěnou formu záznamu z knihy úrazů.

V záznamu o úrazu je nutno vyplnit následující informace:

- Typ úrazu (smrtelný, hospitalizace delší než 5 dní, ostatní),
- údaje o zaměstnavateli (IČO, předmět podnikání, sídlo – již předvyplněno),
- údaje o zaměstnanci (evidenční číslo, ostatní údaje se automaticky vygenerují),

- údaje o úrazu (datum, hodina, počet hodin bezprostředně odpracovaných před úrazem, druh zranění, zraněná část těla, zdroj úrazu, příčina úrazu, přítomnost alkoholu a jiných návykových látek, popis děje úrazu),
- vyjádření svědků,
- vyjádření o porušení předpisů,
- opatření přijatá k zabránění opakování pracovního úrazu.

Pro každý pracovní úraz společnost stanovuje a přijímá taková opatření, aby k dalšímu takovému úrazu nedošlo. Tato opatření mohou být technická nebo organizační. Mezi technické opatření lze zařadit: úprava krytu nástroje, výroby zástěny, změna nářadí, změna OOPP. Příklady organizačního opatření jsou: přeřazení zaměstnance na jinou činnost, seznámení spolupracovníků s úrazem a nové upozornění na rizika. Technická opatření však mají přednost před organizačními.

Případné náhrady za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti uplatňuje postižený zaměstnanec v centrální mzdové účtárně ve Frenštátu pod Radhoštěm. Dále zaměstnanci přísluší pojistné od České pojišťovny, kde je společnost ze zákona pojištěna pro případ škody na zdraví jeho zaměstnanců.

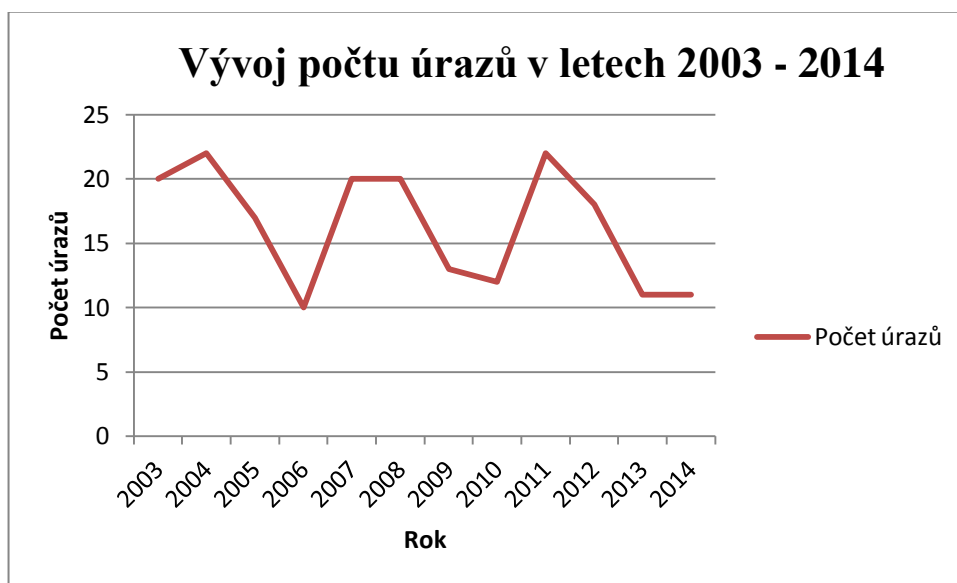
Analýza úrazovosti

Následující tabulka (č. 9) a graf (obrázek č. 11) zobrazují vývoj pracovní úrazovosti v letech 2003 – 2014. Mezi tyto pracovní úrazy jsou zařazeny úrazy, které zapříčinily pracovní neschopnost delší než 5 dnů. Nejčastější pracovní úrazy jsou uklouznutí, pád na schodech a zánět šlach.

Tabulka 9: Vývoj pracovních úrazů v letech 2003 – 2014

Rok	Počet úrazů	Smrtelné úrazy	Počet zaměstnanců	Procento pracovních úrazů na zaměstnance
2003	20	0	1229	1,63%
2004	22	0	1233	1,78%
2005	17	0	1276	1,33%
2006	10	0	1346	0,74%
2007	20	0	1390	1,44%
2008	20	0	1530	1,31%
2009	13	0	1326	0,98%
2010	12	0	1755	0,68%
2011	22	0	1681	1,31%
2012	18	0	1546	1,16%
2013	11	0	1562	0,70%
2014	11	0	1530	0,72%

Zdroj: přepracováno dle vnitropodnikových informací

Obrázek 11: Vývoj úrazovosti v letech 2003 – 2014

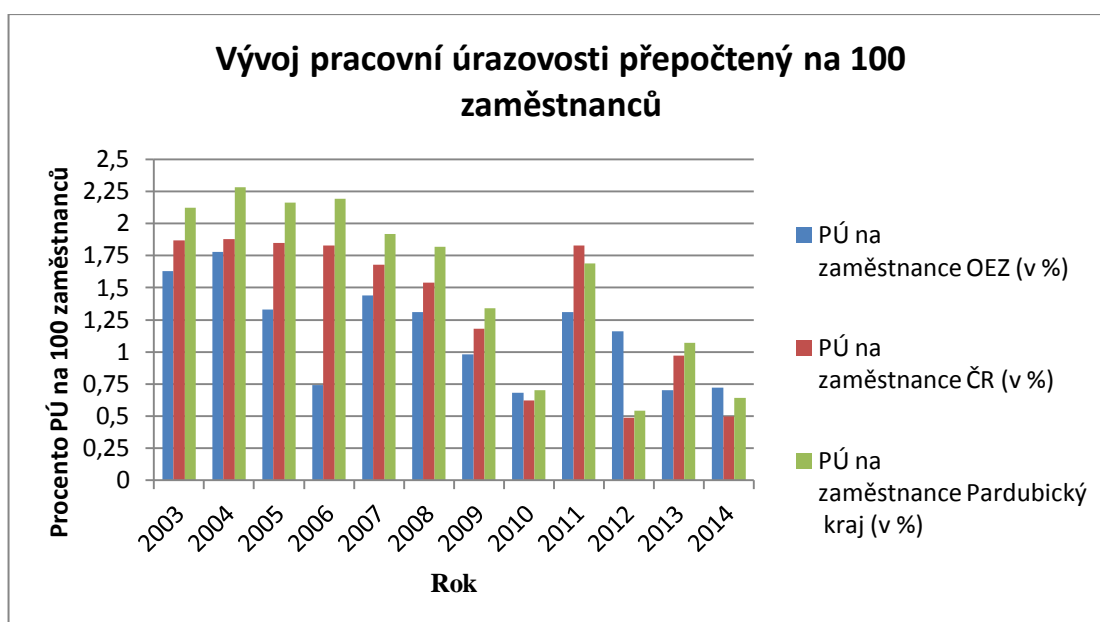
Zdroj: přepracováno dle vnitropodnikových informací

Tabulka č. 10 a graf (obrázek č. 12) zachycují přepočtené ukazatele úrazovosti na 100 zaměstnanců v porovnání s celorepublikovým průměrem a průměrem Pardubického kraje.

Tabulka 10: Procento pracovních úrazů na 100 zaměstnanců

Rok	PÚ na zaměstnance OEZ (v %)	PÚ na zaměstnance ČR (v %)	PÚ na zaměstnance Pardubický kraj (v %)
2003	1,63	1,87	2,12
2004	1,78	1,88	2,28
2005	1,33	1,85	2,16
2006	0,74	1,83	2,19
2007	1,44	1,68	1,92
2008	1,31	1,54	1,82
2009	0,98	1,18	1,34
2010	0,68	0,62	0,7
2011	1,31	1,83	1,69
2012	1,16	0,49	0,54
2013	0,7	0,97	1,07
2014	0,72	0,5	0,64

Zdroj: zpracováno na základě vnitropodnikových podkladů a statistik Evropské agentury pro BOZP

Obrázek 12: Počet úrazů na 100 zaměstnanců (v %)

Zdroj: zpracováno na základě vnitropodnikových podkladů a statistik Evropské agentury pro BOZP

Z tabulky č. 10 je patrné, že se podniku nedaří, v porovnání s průměrem ČR i Pardubického kraje razantněji snižovat počty pracovních úrazů.

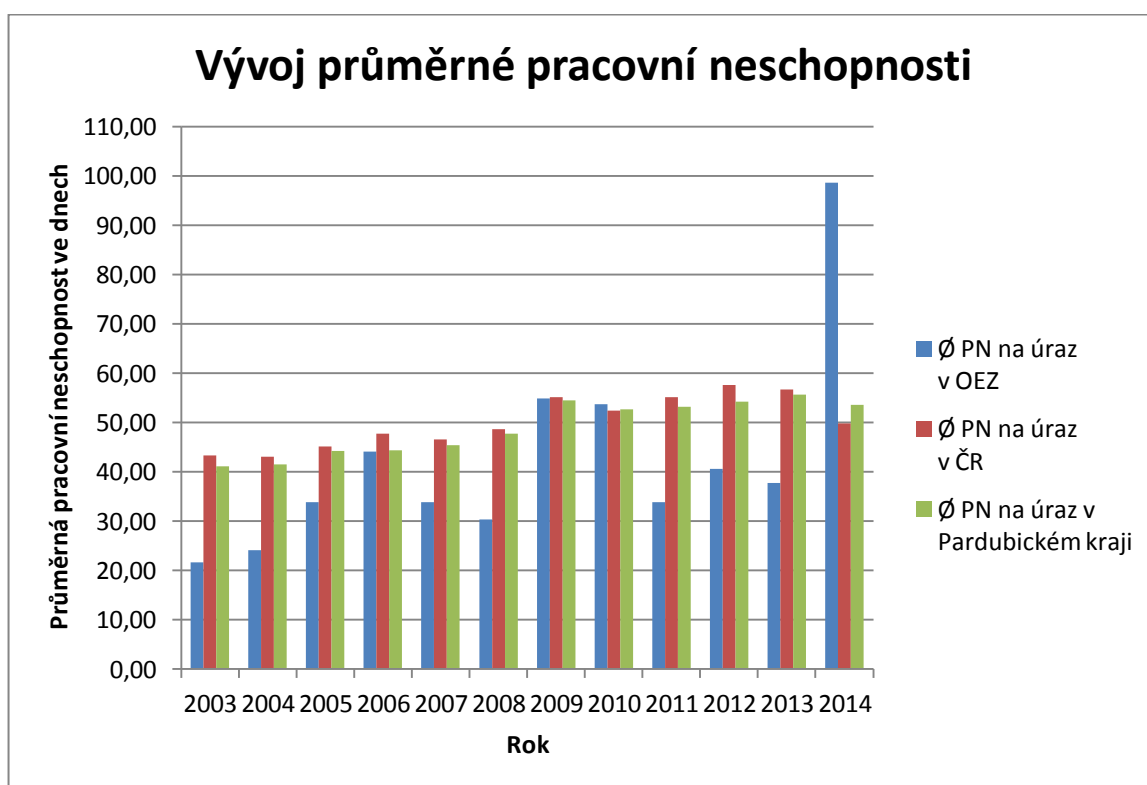
V následující tabulce (č. 12) a obrázku (č. 13) lze zhodnotit pracovní neschopnost zapříčiněnou pracovním úrazem v porovnání opět s celorepublikovým i krajským průměrem.

Vychýlené hodnoty v roce 2014 jsou ve společnosti v důsledku vážného pracovního úrazu, kdy zaměstnanec lis velmi vážně pohmoždil ruku.

Tabulka 11: Průměrná pracovní neschopnost na pracovní úraz

Rok	Počet dní PN v OEZ	Počet PÚ v OEZ	Ø PN na úraz v OEZ	Ø PN na úraz v ČR	Ø PN na úraz v Pardubickém kraji
2003	432	20	21,60	43,36	41,08
2004	531	22	24,14	43,13	41,50
2005	575	17	33,82	45,13	44,26
2006	441	10	44,10	47,77	44,35
2007	677	20	33,85	46,62	45,38
2008	608	20	30,40	48,64	47,76
2009	714	13	54,92	55,16	54,48
2010	644	12	53,67	52,39	52,70
2011	745	22	33,86	55,14	53,26
2012	731	18	40,61	57,59	54,25
2013	415	11	37,73	56,71	55,69
2014	1085	11	98,64	49,83	53,63

Zdroj: zpracováno na základě vnitropodnikových podkladů a statistik Evropské agentury pro BOZP

Obrázek 13: Průměrná pracovní neschopnost na pracovní úraz v letech 2003 – 2014

Zdroj: zpracováno na základě vnitropodnikových podkladů a statistik Evropské agentury pro BOZP

Naopak při porovnání s průměrem ČR i Pardubického kraje dosazuje podnik nižší délku pracovní neschopnosti. Z této skutečnosti lze usoudit, že pracovní úrazy v OEZ jsou méně závažné.

5.2.7 Lékařské prohlídky, školení, prevence

Zaměstnanci jsou povinni se podrobit lékařským prohlídkám u závodní lékařské péče, kterou poskytuje MUDr. Horová přímo v areálu společnosti. Prohlídky lze rozdělit na:

- Vstupní – vždy při vzniku pracovního poměru.

Vstupní prohlídka poskytne informaci o aktuálním zdravotním stavu a případných rizikových faktorech, které je třeba diagnostikovat a nadále monitorovat, aby později nedošlo k rozvoji vážných onemocnění. Je nutné mít s sebou zdravotní dokumentaci.

- Periodická – v pravidelných intervalech:

○ Elektrikáři (na základě Vyhlášky č. 50)	1x za 3 roky
○ Řidiči motorových vozíků	1x za rok
○ Svářeči, jeřábníci	1x za 2 roky
○ Obsluha výtahů	1x za 2 roky
○ Kuchaři	1x za 2 roky
○ Řidiči služebních vozidel	1x za 2 roky
○ Administrativní pracovníci	1x za 4 roky
○ Práce v noci a ve výškách	1x za rok
○ Práce s vibracemi a ve hluku	1x za rok

Datum platnosti lékařských prohlídek, pozvánky na ně a jejich evidenci ve společnosti OEZ nezajišťuje oddělení BOZP ale specialista lidských zdrojů, který je v personálním oddělení.

- Mimořádná – prováděna na základě žádosti zaměstnance, nebo zaměstnavatele, má-li podezření na zhoršení stavu, nebo při převodu na jinou pracovní pozici,
- výstupní – při ukončení pracovního poměru.

Týká se všech zaměstnanců, mimo pracovníků zařazených do 1. skupiny kategorizace práce, kterou ve společnosti tvoří administrativní pracovníci.

Povinnost vyplývající ze Zákoníku práce je také proškolení zaměstnance o BOZP. Školení se vždy skládá z několika částí. Jako první školí bezpečnostní technik, který seznamuje zaměstnance s jejich právy a povinnostmi, s poskytováním OOPP, sdělí možná nebezpečí, jak se chovat v případě pracovního úrazu, význam bezpečnostních značek a stručně popíše náplň pracovní pozice a možná rizika spojená s výkonem této činnosti. Jako další vede školení požární technik o požární ochraně. Náplň této části je seznámit pracovníky o nebezpečných látkách a jak se zachovat v případě požáru. Každý zaměstnanec musí znát, kde se nachází evakuační místo, kde se musí všichni shromáždit v případě požáru. Každá pracovní skupina/směna má nařizeného zaměstnance, který při ohrožení kontaktuje ohlašovnu požáru (vrátnici), může manipulovat s hasicími přístroji a organizuje spořádané opuštění pracoviště. A poslední třetí část školení se týká ochrany životního prostředí, kde hlavní myšlenkou je přivést zaměstnance ke správnému nakládání s odpady, třídění odpadů a ochraně životního prostředí. Podobně jako lékařské prohlídky se i školení dělí na:

- Vstupní – při uzavření pracovního poměru,
- periodické – v opakovaných tříletých intervalech.

Tyto školení jsou nutná pro všechny zaměstnance bez výjimky, ale společnost nařizuje i další školení, která jsou specializovaná pro určité profese. Patří mezi ně například školení pro elektrikáře (Vyhláška č. 50), školení řidičů motorových vozíků, školení jeřábníků a vazačů, školení zdravotníků, poskytované Českým červeným křížem a další.

Prevence a kontroly jsou ve společnosti prováděny několika způsoby. Jedním z nich je stanovený termín prověrky, kterou provádí bezpečnostní technik. Zaměřuje se na běžné provozní závady, správné pracovní postupy, správné používání OOPP nebo závady na strojích či stavbách. Výsledek vždy zapíše do protokolu. Dalším způsobem je namátková kontrola, která není předem ohlášená. Zde se nejčastěji prověřuje přítomnost alkoholu nebo návykových látek. Posledním a pro společnost nejdůležitějším způsobem kontroly je externí audit, který provádí Inspekce práce a například certifikační instituce. Do konce května letošního roku firma prochází řadou těchto auditů, protože se uchází o certifikát Bezpečný podnik.

6 ZHODNOCENÍ SYSTÉMU ŘÍZENÍ BOZP V OEZ S.R.O.

OEZ, s.r.o. je bezmála osmdesát let na trhu v oblasti výroby kompaktních jističů a svou pozici si neustále udržuje a upevňuje. OEZ efektivně splňuje globální a lokální požadavky zákazníků a podporuje skupinu Siemens, aby se stala globálním lídrem nízkonapětového zařízení pro technologie budov.

Aby mohla společnost splňovat všechny tyto cíle a požadavky, musí mít fungující systém výroby, managementu, ale nesmíme také opomenout integrovaný systém jakosti, bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci a systém ochrany životního prostředí. Systém řízení BOZP je ve společnosti na velmi dobré úrovni. Důkazem toho může být získaný certifikát Zlatý certifikát a CQS certifikát ČSN OHSAS 18001 : 2008, které autorka přiložila v příloze tohoto dokumentu a již už zmíněný certifikát Bezpečný podnik, o který společnost usiluje a o kterém se rozhodne v květnu tohoto roku.

Praktickou část bakalářské práce autorka posuzovala požadavky normy ČSN OHSAS 18001: 2008, Zákonem č. 262/2006 Sb., Zákoníku práce a dalšími nařízeními vlády týkající se oblasti BOZP.

Zhodnocení systému BOZP ve společnosti OEZ, s.r.o. autorka provedla na základě stanovených kritérií a s takovými výsledky:

- **Plánování systému řízení BOZP** – společnost přesně definuje cíle a programy BOZP pro celý podnik, ale i pro jednotlivé útvary. Cíle mají určený časový horizont obvykle jeden rok a přesně vymezené finanční prostředky, které schvaluje finanční oddělení v rozpočtu pro určitý rok. Za splnění úkolu je vždy zodpovědná osoba pověřená tímto úkolem, zpravidla vedoucí útvaru. **Pro rok 2015 společnost splnila prozatím následující cíle: vymalování prostor odpadového hospodářství, vytvoření hlukové mapy, provedení námětového cvičení na havarijní situace.**
- **Zavedení a provoz systému řízení BOZP**– cíle, stanovené v ročním předstihu (viz. kapitola 5.2.2.) jsou implementovány a jsou plně funkční, **posouzení náležitosti do kompetence bezpečnostního technika, který je hodnotí dle kritérií, které jsou stanoveny vedoucím oddělení určující cíl. Např. obnova židlí – nastavitelnost sedáků a opěrek, údržba povrchu a nosnost židle.**
- **Kontrola a hodnocení systému řízení BOZP** – kontrola je prováděna v pravidelných intervalech odpovědnou osobou (bezpečnostní technik) za účasti

managementu a zástupců odborové organizace, **výsledky jsou zapisovány a zjištěné nedostatky jsou ihned odstraněny.**

- **Zlepšování systému řízení BOZP** – společnost se neustále snaží inovovat systém řízení bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci, usiluje o další ocenění a certifikáty. Z posledních let stojí za zmínku **předělání systému vytápění, větrání a klimatizace, zavedení rehabilitačních cvičení a postupná obnova starých židlí, což přineslo zkvalitnění pracovního prostředí.**

I další oblasti jsou bezproblémové a autorka neshledala žádné chyby v systému BOZP.

Analýza rizik je prováděna dle pokynů managementu a zákonných předpisů a je neustále aktualizována, aby bylo omezeno vzniku dalšího nebezpečí.

Osobní ochranné pracovní prostředky jsou vysoké kvality a společnost na nich nešetří. Veškeré pomůcky se přizpůsobují jednotlivci. Skutečnost, že společnost vydané pracovní oděvy opravuje a pere, není samozřejmé a zaměstnancům tak poskytuje úplný servis.

Při poskytování mycích a dezinfekčních prostředků je přínosné nákup zboží označené jako Ekologicky šetrný výrobek. Na všech pracovištích je volně dostupná minerální voda a to buď neperlivá, nebo perlivá. V jídelním koutě mají zaměstnanci možnost teplého nápoje prostřednictvím rychlovarné konvice, ohřevu pokrmu v mikrovlnné troubě a uschování pokrmu v lednici.

Co se týče pracovních úrazů, tak na počet zaměstnanců to nejsou příliš velká čísla. Jen je škoda, že většina pracovních úrazů je z nepozornosti, protože 75 % z nich je tvořena uklouznutím, zakopnutím, nebo spadnutím na schodech. Společnost se snaží i těmto problémům předejít, proto před každé schodiště umístila tabulku s názvem „Přidržujte se prosím zábradlí“. S evidencí úrazů společnost nemá problémy, zaměstnanci řádně ohlašují své úrazy i skoronehody.

Lékařské prohlídky a školení je prováděny v řádných intervalech, většinou i před datem platnosti. Školení, jako je výcvik řidičů motorových vozíků a další jsou zaměstnancům poskytována bezplatně a zaměstnanci si o tato školení mohou zažádat i když to plně nesouvisí s výkonem jejich práce.

6.1 Doporučení pro zlepšení stavu

Přestože společnost má systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na velmi dobré úrovni, stále existují možnosti zlepšování.

Jako první na čem by bylo dobré zapracovat, je **snížení počtu pracovních úrazů**. Dynamika snižování počtu pracovních úrazů při srovnání s průměrem ČR i Pardubického kraje není dostačující. V roce 2003 dosahoval OEZ lepších výsledků, ale v posledních několika letech dynamika snižování klesá. Dobrým signálem je, že koncern Siemens má do roku 2020 vizi nulové pracovní úrazovosti.

Další oblastí pro zlepšení jsou **pracovní podmínky, jmenovitě ergonomie pracovišť**. Ne všechna pracoviště totiž mají nastavitelnou výšku židle a to může pracovníkům komplikovat pracovní proces a způsobovat onemocnění páteře. Rovněž umístění a uspořádání pracovního stolu neumožňuje všem zaměstnancům optimální dosah na jednotlivý sortiment materiálu. Dle stanoviska managementu si je společnost vědoma těchto nedostatků a postupně je řeší (jak ukazují i cíle v oblasti BOZP přijaté na rok 2015 – viz. příloha F).

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit systém bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci ve společnosti s ručením omezeným OEZ. Systém autorka posoudila ve všech hlediscích, které si stanovila.

Zvolila postup posuzování systému řízení společnosti s normou ČSN OHSAS 18 001 : 2008. Na základě provedené analýzy, při které čerpala z vnitropodnikových dokumentů, může posoudit, že oblast bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci je na velmi vysoké úrovni. Kvalita i úroveň této problematiky se rok od roku neustále zvyšuje, což je znatelné na plánovaném získání nejvyššího ocenění, a to certifikát Bezpečný podnik.

Téma této bakalářské práce se autorce skutečně zdálo velmi zajímavé. Přimělo ji to nastudovat škálu zákonů a vyhlášek, různé odborné články. Myslí si, že informace zpracované v této práci autorce pomohly se dobře zorientovat v legislativě i oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci.

POUŽITÁ LITERATURA

Tištěné zdroje

- [1] ČERMÁK, J. Bezpečnost práce: aktualizované okruhy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Praha Eurounion, 2008. 710 s. ISBN 978-80-7317-071-4.
- [2] JANÁKOVÁ, A. Abeceda bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Vyd. 5. Olomouc ANAG, 2011. 503 s. ISBN 978-80-7263-685-3.
- [3] NEUGEBAUER, Tomáš. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v kostce: neboli o čem je současná BOZP. Praha: WoltersKluwer, 2010, s. 260. ISBN 978-80-7357-556-4.
- [4] ŠALAMON, P. Národní příručka - Systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. MPSV A ČÚBP Praha 2003. 36 s. ISBN 80-86552-61-6.
- [5] ŠENK, Z. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci prakticky a přehledně podle normy ČSN OHSAS 18001:2008. Vyd.1. Olomouc ANAG, 2009. 279 s. ISBN 978-80-7263-551-1.
- [6] ŠMÍDOVÁ, M. Soubor právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení. Vyd. 5. Praha WoltersKluwer Česká republika, 2010. 231 s. ISBN 978-80-7357-541-0.
- [7] Zákon č. 262/2006 Sb. ze dne 21 dubna 2006, Zákoník práce. In: Sbírka zákonů. 7.6.2006, částka 84. ISSN 1211-1244.

Elektronické zdroje

- [8] BOZP info [online]. 2015 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z WWW:<http://www.bozpinfo.cz/knihovnabozp/citarna/tematicke_prilohy/rizika/stanoveni040319.html> .
- [9] BOZP info [online]. 2015 [cit. 2015-03-26]. Dostupné z WWW:<http://www.bozpinfo.cz/win/knihovna-bozp/citarna/clanky/statistika_pu/prac_urazovost120711.pukrajevyvoj.html>
- [10] Evropská agentura pro BOZP [online]. 2015 [cit. 2015-03-26]. Dostupné z WWW:<<https://osha.europa.eu/fop/czech-republic/cs/statistics/>>
- [11] OEZ [online]. 2015 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z WWW:<<http://www.oez.cz/o-spolecnosti>>.
- [12] Výroční zpráva 2013[online]. 2015 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z WWW:<<https://or.justice.cz/ias/content/download?id=b43137f6c7bf49889da556c0a19bd3b8>>.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A CQS certifikát

Příloha B Zlatý certifikát

Příloha C Evidenční list výdeje OOPP

Příloha D Revizní karta OOPP

Příloha E Obsah vnitropodnikové směrnice BOZP (nelze zařadit celou směrnici z kapacitních důvodů – 35 stran)

Příloha F Cíle BOZP 2015 - výňatek

CQS - Sdružení pro certifikaci systémů jakosti
Pod Lisem 129, 171 02 Praha 8 - Troja
Česká republika

CQS je certifikačním orgánem, akreditovaným podle normy ČSN EN ISO/IEC 17021:2011 Českým institutem pro akreditaci, o.p.s. pod registračním číslem 3029 pro certifikaci systémů řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

CQS[®]

CERTIFIKÁT

číslo: CQS 57/2013

CQS - Sdružení pro certifikaci systémů jakosti na základě kladného výsledku certifikačního auditu prohlašuje, že systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

OEZ s.r.o.
Šedivská 339, 561 51 Letohrad, Česká republika

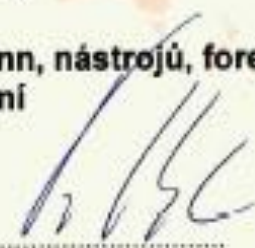
byl prověřen a shledán v souladu s požadavky

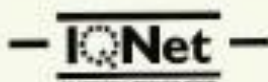
ČSN OHSAS 18001 : 2008

Tento certifikát platí pro následující výrobní obory (služby):

- **Vývoj, výroba a obchod v oboru jističů a pojistek nn, nástrojů, forem a jed noučelových strojů a zařízení**

Platnost certifikátu omezena do: 10. 04. 2016
Rozhodnutí o certifikaci: 10. 04. 2013
Datum vydání: 10. 04. 2013
Datum udělení prvního certifikátu: 30. 01. 2001

.....
Lubomir Kruta
Zást. ved. certifikačního orgánu

OEZ s.r.o.

Šedivská 339, 561 51 Letohrad
Česká republika

obdržel

ZLATÝ CERTIFIKÁT

Pro integrovaný systém řízení v souladu s požadavky:

QMS - ČSN EN ISO 9001 : 2009

EMS - ČSN EN ISO 14001 : 2005

SM BOZP - ČSN OHSAS 18001 : 2008

Tento certifikát platí pro:

**Vývoj, výroba a obchod v oboru
jističů a pojistek nn, nástrojů, forem
a jednoúčelových strojů a zařízení**

Platnost certifikátu omezena do: 10. 04. 2016
Datum vydání: 10. 04. 2013

Lubomír Krůta

Zástupce vedoucí certifikačního orgánu

CQS - Sdružení pro certifikaci systémů jakosti
Pod Lískem 129
171 02 Praha 8 - Troja
Česká republika

CQS je certifikačním orgánem, akreditovaným podle normy ČSN EN ISO/IEC 17021:2011 Českým institutem pro akreditaci, o.p.s. pod registračním číslem 3029 pro certifikaci systémů managementu kvality, pro certifikaci systémů environmentálního managementu a pro certifikaci systémů řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Příloha E

O E Z s.r.o.	PI_4668_D	Strana:1
		Stran:35

Obsah:

1. Úvod

- 1.1. Účel
- 1.2. Rozsah platnosti
- 1.3. Definice požadavků
- 1.4. Základní pojmy a zkratky
- 1.5. Dokumentace BOZP a jeho řízení

2. Popis činnosti / odpovědnosti / pravomoci

- 2.1. Odpovědnosti za plnění úkolů při zajišťování BOZP
- 2.2. Práva a povinnost zaměstnavatele, práva a povinnosti zaměstnance
- 2.3. Spolupráce při zajišťování BOZP na pracovišti, externí firmy
- 2.4. Školení o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP, odborná a jiná školení
- 2.5. Vyhledávání a hodnocení rizik a kategorizace prací
- 2.6. Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků (OOPP), pracovních oděvů a obuvi, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků (MCDP) a och. nápojů
- 2.7. Používání bezpečnostních značek a značení
- 2.8. Ochrana zdraví při práci
- 2.9. Pracovní úrazy a nemoci z povolání
- 2.10. Zdolávání mimořádných událostí
- 2.11. Pracoviště a pracovní prostředí
- 2.12. Výrobní a pracovní prostředky a zařízení
- 2.13. Organizace práce a pracovní postupy
- 2.14. Požadavky na odbornou kvalifikaci z hlediska bezpečnosti a ochrany při práci
- 2.15. Používání služebních a služebně soukromých vozidel
- 2.16. Orgány BOZP
- 2.17. Kontrolní činnost
- 2.18. Podávání informací
- 2.19. Nakupování služeb od externích dodavatelů
- 2.20. Zodpovědnost za správu dat v IS
- 2.21. Analýza rizik
- 2.22. Práce ve výškách
- 2.23. Preventivní péče o výrobní zařízení, hlášení poruch a nápravná opatření
- 2.24. Hlášení poruch zařízení a nápravná opatření

2.25. Požadavky na BOZP pracoviště a pracovní prostředí

2.26. Odpovědnost za provoz elektrických zařízení

2.27. Manipulace

2.28. Nebezpečné situace a jejich řešení

3. Závěrečné ustanovení

3.1. Související dokumentace

3.2. Revize

3.3. Seznam příloh

Příloha F

CÍLE A PROGRAMY 2015

Závazek politiky Cíl	Úkol, opatření	Útvar	Odpovědný	Termín (priorita)	Prostředky	Splněno
Cílová hodnota						
5.4. Maximálně eliminujeme rizika při práci ve výškách 5.4.1. Použitím techniky pro práci ve výškách předejít ohrožení bezpečnosti pracovníků						
5.5 Vylepšíme pracovní podmínky na pracovištích 5.5.1 Vytvoříme zaměstnancům optimální pracovní podmínky pro zlepšení pracovního prostředí (osvětlení, hluk, kouř, prach, prostorové uspořádání, pracovní prostředí a pod.)	5.5.1.1 Malování Vymalováním prostor odpadového hospodářství vylepšit pracovní prostředí – dílna, trezor, prostor pro sorpční materiály, garáž MV hala odpadového hospodářství 5.5.1.2 Provést rozšíření nouzového osvětlení ve firmě 5.5.1.4 Provést rekategorizaci pracovišť po změnách uspořádání výroby u nových projektů 5.5.1.5 Technickými a organizačními prostředky snížit zátěž zaměstnanců rizikovými faktory nebo alespoň omezit jejich působení 5.5.1.8 Vytvořit a udržovat hlukovou mapu pro vnitřní i venkovní prostory 5.5.1.9 Provedením měření zátěže malých svalových skupin a následné kategorizaci pracovišť předejít nemoci z povolání	OEZ OEZ ZBP OEZ ŽBP ŽBP	vedoucí FM SRE vedoucí FM SRE vedoucí ŽBP (BT) vedoucí ŽBP vedoucí ŽBP vedoucí ZBP		350 000,- 20 000,- 70 000,- 260 000,-	Splněno Splněno
5.6. Hygienické podmínky zaměstnanců 5.6.1 Zlepšíme hygienické podmínky zaměstnanců tam, kde mohou být ohroženi přenosem infekčních nemocí						